40 50

Instructie

door den Edelen Heer Commissaris

Flenderik Swaardecroon

Nagelaten, Notarens de Dagelijkse

Diensten der Heeren Commandeurs

voor de Heeren Com-

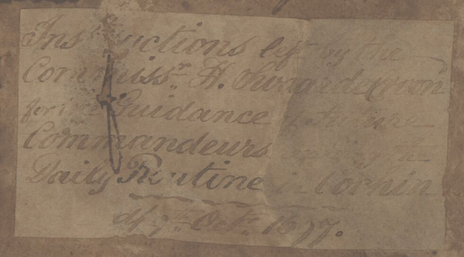
mandeurs in der

tijd, onder dato

9 october

Anno

1697

Instructie voor

den Commandeur in
der Tijd, en den Raad Van
Mallabaar, Noopende de
Daagelijckse dienst, Verar dwo
ding, en het beftier van 't Com
Effecten ter Steede Cochim
bij de Packhuijsen, Negotie-
boecken, Caffa, Waapenkaamer
enz:, Naagelaaten bij Hen-
drik Swaardecroon,
Commandeur Weegens de
Generaale Nederlandsé g-
octroyeerde Oostindische Comp
Over het Comm:dt Caffa-
napatnam, en tuijt Naam
Van den Ho. Edlen Heere Gou
verneur Generaal, en Raa
Edle Agtb. de Heeren Raade
Van India tot Batavia, Com
missaris over Gem: Kuft van
Mallabr, Canara, en Wing

Mallabaar is aan alle kanten soo

houden

wonderbaarlijk, eenigen tijd tenwaarde bestierd
dat men bij na niets kan vinden, 't welck geen
verbeetering, schoon tenworden toegevoegd, oock
sulcks men ongelooffelijk veel schuits soude
moeten maaken, indien gelijk op dien tijd
mosste worden aangeweesen, en de waade
gewoonlijk hun aan handt soodanig
Rijgsloopen, dat men waarlijk soude doen
indien de dingen door langer uijtstel soodanig
bleeven, als sij bevonden syn, en dit is
de reden, waarom ick niet heb mogen
naalaaten und. bij anticipatie te voorsien
vandeese instructie, ten dienste van
d' O. Comp., en sulcks om tijd uijt te winnen,
midtsdien niet verder in dese fabrijcque van Corfusie te vervallen, niet
verder teegenwoordig sullende spreecken,
als tgeene den daar toe gesonden, en ordinaire
dienst binnen dese stad te doen, en aangaande
de administreeren, en verandwoorden
van d' Comp. saecken, koopmanschappen
provitien, enz, want alles is soo confuselijk, laadloos, en na bedenckelijk toegegaan,

Om

om daar aan geen swaarder naam te geven, gelijk
sin genoeg kan bewesen worden, door de groote
differenten van oore, en tsamen hoogte der
dren, en alderhande soorten van administra-
tien, dat het bij na schijnen soude, off dat
op mallabaar, weegens d' Comp. nooit ons
gebeurt, of dat sulcx nooit sijnaad was tsamen
gekomen, of gelijk na tsamen, en op tvolgen
dan wel dat men al willens had voorgenoomen
alles in swarringe, en duijsterheijt te brengen
om het nasoecken daar door aff te snijden, dewijl
het ordinaire, en bekende dingen niet sijn
geloofzaamd, off in 't werck gestelt, dog 't sij
daar meede God het zij, men sal kant dat
dispuijt laaten berust den, en voortgaan om de
dingen op een beeter weg te geleijden, dewijl
het ongemakkelijck is bevreesen te moeten geven,
die in ... ien d' van d' Comp. als de
eerste zuijmsteen, en niet verder als beginsels
voor teekeningen worden aangesien, en bij ons
ijder van dese geen sien besteeden, bekend te moor-
den teweesen, ofter sullen wij ons daar ontrent
niet verder bevaaren, dan d' saaken, die sien
gebeuren

gebonden Zijn, daar tot aanleyding hoomen te
geven, want anders soude het wel schijnen, als of
den grondslag vanden O. Comp.e dien Dingh
op wallabaar soude moeten gelegd worden
en als off wij te saamen geen kennisse ten
weereld hadden van de daagelijkse en ordi-
naire bedieningen, dat men den Landen
behoorde te suppeneeren, dselve als mannen
van ervarendheyd, en ijder voor saak meer dan
niet alleen dsen stillen geloofsaamen; maar ook
daar bij toedoen, 't geen daar aan mogte defi-
cieren, en buijten dien gezegd soude hoomen
worden, voor soo verre Zulcks met malkan-
deren niet strijden soude.

Den koopman D. Joan Grootenhuijs, die
mij als een hulpe in dse Commissie is
toegevoegd, daagelijks ig sijnde in de negotie-
boeken, om boven gem. differenten mij te
sodken, had ik bij die occagie gerecommandeerd
alle verdre abuysen, die hem mogten ontmoeten
bij een te stellen, en daar van aanwijsing
te doen, sijne E. heeft Zulcks met naarstigheyd

tot

tot mijn genoegen volbragt, dat een, met het
ander heeft aanleyding gegeven, het volgende
tusse E. voor te schrijven.

De boeken van D. Comp.e zijn ingesondert,
moeten alle saaken na de bonghe ordre van
d' O. Comp.e worden opgenoomen, dog eer dat
men op 1.ste aug.e begind de negotie pakhuijse
op te neemen, sal het geheel noodzaakelijk
zijn, dattet gemaakt werden tot klaring toe,
waar in alle de koopmanschappen ondre een
andre ordinge vanden pakhuijsmeester rodt
werd gegeven, met soodanige naamen, als
dselve bij de negotieboeken bekend saan
om te connen opneem te dienen, want d'onder-
vinding heeft geleert, dattet verstrijd gedenk
zijn, de twee, drie, de sommijsen meer
naamen te geven, eindan soodaanig door de ge-
committeerdens genoteert werden, tot
int confronteeren vanden opneem tegens
de negotieboeken niet als swaarigheyd te koorzaak
en waar door van het een oor, en van het

Andre

anders Wkort bijeen Wesen.

Als den opneem aanstaande is, salder pakhuijsen
De pakhuijsen moeten opruijmen, en alles in
behoorlijke ordre bij een leggen, 't geene op een
rekening, off onder een benaaming bij de
negotiebocken koopt, dat een sortering niet
mijt, en dijde Wbocken mogt Wesen, 't welck
door de ruijmte der pakhuijsen, en de weinige
koopmanschappen, die daar in sijn, wel sal te
doen wesen, sonder groote moeijten, off kosten
voor de Compagnie.

In de gesijde bocken sullen door de gecommitte,
tot den opneem, perfect moeten werden aange-
teekend, de goederen, die bij de negotie pakhuij-
sen benne den, en daar door den pakhuijsen
werden aangeseeken, opgegeven, med accu-
rate voesigt, dat alles op sijn sijgen rekening
werde gestelt, als bij exempel op de rekening
van sijne medrissen, Nijnaal vandesele
sortering pak voor pak, med naam nombers
en sijn eijgen ordentelijke ordre en merkandij

om

om te gemaakkelijcker de geheele partije door
optelling Wkonnen weten; sonder hier onder
te mengen grove goed, en soo med alle andere.

naar soo wel gebeurd dat de sortering van kleeden,
sijpaalen, off andre koopmanschappen, gevolgd, off
opgesogt wer den, die bij de gemelde bocken niet
werden gevonden, soo sullen x de gecommitte
eerstelen soodanig inschrijven, off aanteekenen,
naar alvoorens naaukeurig onderzocken,
off de sommijsen ook anders werden genaamd,
off op wat rekening de selve bij de negotiebocken
staan, om die daar dan op te brengen, med bij-
voeging van haar eijgen naam, soo wel een rek-
kening, op welke diergelijke goederen van gelijke
benaamingh onder den koopen, maar soo wel
contrarie werd gedaan, en den een den soodanige
kleeden, als wel sou mogen, in de selve
bocken die opneeming werden ingeschreeven,
med die naam, die haar als dan wert gegeven,
soo sal bij confrontatie, soo daar met med de
grootste naaukeurigheijt werd gelet, wel een ook
een wel anders Wkort koomen, daar nogh aan

ende

niet moogelijk is, datten goederen bij de pakhuijsen
kommen zijn, die bij de negotiebocken, (soo alsse
regt werd gehandelt) niet bekend souden weesen
off een waard daselve buijten factuur van de
een, off ander plaats waaren aangekomen; dog
soodanige bekroorden bij de pakhuijsmeesters
mede die bekendmaaking opgegeven, en bij de
opneem genoteert te werden.

Het is ook seer nodig, dat soodra als een vat,
kas, off kist, inhoudende lijwaat, kleeden, caakoenen,
off andre goederen worden opgenoemt, om aangeb-
kend te werden, dat dan door een ander bij het
pakhuijs-bock, off wel het negotie bouwmaal
word nagesien, off soodanig pak, kas, off kist
bekend is, en off het ook bekenden moet, dat geene
andere daar voor sijn gegeven, want simpe-
lijk een skeerd is genoemen, schoon der
bekend goed is, geen waarde hand groote swaarte;
maar dewijl soodanig pakhuijs-bock hier niet
gehouden werd, waar bij souden konnen gesien
worden, wat goederen bij de pakhuijsen mogten
benuijten, nog dat bij het bouwmaal ondek de

d'Staaten

6

ren staaten de nombers, off het getal der vaaten,
van veel goeden niet bekend sijn, soodat
dat voor desen tijd niet mogelijk weesen
waar voor eigen in het bodroomende beeten
sorge sal dienen gedraagen te worden.

Sal mede een goede saake sijn, dat aan
de gecommitteerdens, tot het opneemen der
Equipagie-goederen, Ammunitie van Oorlog,
de waapenkaamer &c. worden opgegeven de
naamen der goeden, soo als bij de negotie-
bekend staan, want anders werden de ge-
needschappen, gereeden, tuijgen, cloke &c.,
veel tijds genoemt naar de kennis der
geene, die daar ontrent sijn, die dan bij de
bocken niet geworden werden. Voor zaaken
stellen, dat het eerst voor de kroon kroonrijde,
en het a voor overloopend sal werden
genoteert, gelijk hier boven van koopmanb.
is gesegd, waar door men al weder met soodanige
swaarte sal verhallen, te daarom werd
den Hoog-admirt. fraeuw g'ordon-
neert, ten allen tijden, alsser opneeming

sal

dal gedaan werden, soodanige memorie voorde gecommitteerdens Slaaten opmaaken; dog voor al niet op Sgeeven, soo veel'r van inde boeken moeten Softeeren, dewijl dat geheel onnoodigh en niet dienstig is.

Diesdanigen opneeminge sal niet alleen daan maar ook altijd ged in moeten worden, bij Sfleno, vertrek, off Sprangen van eenige Sfen administratie, off bedienden.

Den opneem van alle Comp; offeren diesdanig pertinent betrokken hier, soo dal volgens haar Ho. Edts wel gegeven order, alles Seegens De negotieboeken, na datter dallans is, en Sfeld tot op eenen sluiten offen staan, geconfronteerd, end' abuysen [illegible] uytgesonderd schoorlijk Sbeeld[illegible] men mag oock Seggen, dat djaarl[illegible] opneeming d'Sfenplaats alleen pro forma is gedaan, mits men soodanige confrontatie Seegens de boeken niet en heeft gemaakt, met een Supposite, dat Sulke noyt soud konnen accordeeren, Waerdoor de meening

[illegible]

7

meeninge niet en is haar Hoogh regeering van Indie, maar wel, dat het discoord dusdanig uytgesonderd synde, in raade beslooten, soud konnen worden, soodanig het different te redresseeren sal weesen, 't zij, als ondienigt affSchrijven daar voor d'administratie van Sulke offeren, als dan geen voorder tot betaaling d'ouw Inwoonders, na resolutie der raade van Indie genoomen den 6.en 7bex; a:1694. off anders soodanig Sthandden, als de Saak voorkoomen, en den dienst van de Comp.e tijden sal.

maar dewijle de negotieboeken naar dat den opneem gedaan sal weesen, soo verre niet stillen offen staan, en oyten [illegible] niet afgeloopen van [illegible] met primo 7bex., off het beginnen der boeken [illegible] dat het langen tijt sal niet mag tijden, alles moet geobserveerd worden 't geene noodig is, tot voorkoominge van Sfstillen, soo sal het sommeeren van een pakhuys-boek, en het houden van een memoriaal waar in daagelijks Sint pakhuys

Werd

word aangeteekend, wat dattik in de negotie
is voorgevallen, tot een der werk van alle
moeten zijn.

Het oogmerk van het houden van een pakkuijs-
boek bestaat hier in, dat daar bij moet komen
gelesen werden, wat goederen zijn gangen
de nombers der pakken, en der gewicht, nevens
de prijs, soo mede de prijs, off het kostende
der pond-goederen, en de qualiteijt, midsga-
ders van de manufacturen, van Laaken,
Sergies, off wat het soude mogen weesen,
yder stuk met haar nombers, lengte, en wat
breete, off het gedane stuk komt uyt den
met bijvoeginge, wanneer, en met wat
schip soodanige partij aangebragt, off van
wien, en wanneer dugtkogt is, en ten laasten
wat van allen der stadt, stogt, midsga-
ders, wanneer, en waar, en soodanig sonder-
is, van gelijken, watter moet ter boken
tot wercken. Item de negotie boeken mede
wender gehouden; waar door die altijd
van gemeijnen tijd ten agteren staan, en

niet

niet als op het laast van het jaar ordinaris
eenst offen gemaakt, en dat dan door de tijd, die
tot het sluyten van de boeken der kuijsten
Comptoiren, midsgaders het sluijten van noods
is, gelden een der weeke eenige maanden
gteren, soo is en soo bevraagen niet,
om daagelijks met den oplag 't gene te
komen tien.

Voorts: pakkuijs-boek moet alle daagen offen
werden gehouden, off ten minsten weijnig ten-
agteren, waar bij alsdien dat niet en geschied,
soo is het van geen, off weining gebruijk,
en op dat alles t'ordentelijken toe gaan,
soo moet 't selve doorgaans gelijkmeetig tenden,
na d'ordinaire manier met geb. stip, pennen
en voor blad met hoofd-columnen,
een voor de zeeb. end' ander voor de stukken;
die een pak houden; item neemt voor
yder rekening een blad, hoofd, à dito, naar
dat d'ondervinding heeft geleert, dattet
veel pakken, of d'goederen van soodanige
sorteering zijn, off jaarlijks te koomen;

Boven

Booven aan het blad, en soo vervolgens op yder
blad, klnjot met de naam der goederen
als hier onder werd aangeweesen, Waar
bij ook de maniere van ju-en-aff-klnjoen
Sal kommen gesien werden.

Guinees Lywaat

Doek.

1697 ff; 7ber Bij den opneem P.e Restant

20. pak. den 22.e ffeb.ij 1696. P.r Vreglenland
van Ceijlon aangebragt, bijnde yder p.ce
Laak 48. @ 50., en breet 1½ ellen

N.o 315	ff 20.	8ber	gben. med.e dagen na Canan.
// 316	// 20.		
// 317	// 20.		yder p.ce //
// 318	// 20.		
// 319	// 20.	8ber	in gben. med.e dagen na Canan.
// 320	// 20.		als booven.
// 321	// 20.		als booven.
// 322	// 20.	8ber	in 8 dgen. d.e Roijwagt na Soie.
// 323	// 20.		yder p.ce //
// 324	// 20.		
// 325	// 20.		
// 326	// 20.	8ber	in gben. med.e dagen na Canan.
// 327	// 20.		
// 328	// 20.	8ber	in 8ber. med.e d.e Roijwagt na Soie
// 329	// 20.		//

Bij den opneem P.r Restant
Vervolg van't Schip Vreglenland den 22.en
Feb.ij 1696. van Ceijlon aangekomen

N.o 330	ff 20.		
// 331	// 20.		
// 332	// 20.		yder p.ce //
// 333	// 20.	8ber	d.e 7ber. g'opent om nijt de Laad. Schr. te weeten
// 334	// 20.	8ber	als booven.

6. p.ces den 27.e novembr med overkijp van
Chormandel, meedende yder p.ce Laak
..... en breet ..... Cobidos.

N.o 135	ff 20.	7ber	in gben. med.e dagen na Canan.
// 136	// 20.		
// 137	// 20.	7ber	in 7ber. aan de winkelick Schrijf
// 334	// 20.		als booven aan de winkelick yder pak //
// 336	// 20.		
// 337	// 20.		

Den novembr de pakken, en het getal der Stucken
werden [illegible] off door gehaald, als Sonder
off Schadt, [illegible] om te gemakkelijker bij
den eersten opslag te konnen sien, wat
pakken nog bij de pakhuijsen weeren moeten.
De g'opende pakken sijn sien gereet afgetz;
Schoon die len een Den int gereet niet wender
Verschadt, en daarom sal van dese Zoffe

Stucken

Stukken of rol Laaken der pakken, den pakkuys-
meester een aparte en pertinente aanteekening
moeten houden, op dat sij altijd kan weeten, wat
wat pak Oosten genomen sijn, ook dat het
niet noodig weesen, meer als den pak van ijder
Sorteering volgelijk tot vermaak voor, den
al een ijse nader van Oosten sijnde
uijtgegeven, off meer afslaginge moet gedaan
worden.

Soodanig als hier het gemeene sijnwaat is gestelt, kan
met alle sijnwaaten, den Indische Noten ge-
handelt werden.

De Vaderlandse manufacturen, als Laakenen,
Sergies, en andre koopmanschappen, komen al
meede op die wijse verder ingeschreeven, met
afkendmaaking der Stukken, en ijders lengte
nevens het kostende middelaers waarde,
waar vandaan, dat schip Oosten aan-
gebragt sijn, mede sijse hier ten kus de
Die goederen niet eerst bij gereed Stukken
verkogt, off verscheiden werden, soo sal de af-
schrijvinge bij d'een ook moeten geschieden,
twelck afkwaamelijk sal kommen werden
gedaan, nevens d'afschrijving, off de plaats

Vaa

Daar hier boven de afschrijving is genoteert,
met bijvoeginge vande nommer van het Stuk, waar
van 't selve geschreden is, om daar door te kommen
uijtvinden, off dat Stuk geheel weg, off hoe
veel daar van nog p.m. ofslaat moet sijn;
't nommer; en de lengte werd mede met een
streep, als hier voren is gesegt doorgehaald, dat
't ding gemak bij brengt.

De pond-goederen sullen bij het meergem. pakkuys-
boek moeten in, en afgeschreeven werden, als
hier onder met het koopen tot een Exempel
werd aangewesen.

Japans staav-koper.

1697. p.mo 7ber. Bij den opneem p.m. ofsl.

2500. ℔. in 20. kisse-
kuijs sloonderloo den
1696. uijt Japan aan
bragt kostende
4 p.e van 125. ℔.

den 7 7ber. aan nanno porbo ℔. 600. —
— . 2e. aandenselven --- // 700. —
— . 2 9ber: met een Sulands
Vaart. na Cananoor // 75. —
den maand 9ber. den 25e. aan
d'Suids winkel --- // 12½
den Caasten 9ber. aan d'artillar. // 30. —
den 25e. ds. met d'kooijwaagen
na Cojlang ----- // 375. —

den

7960. ℔. in 63. koddekisten, van
125 ℔. ijder, in 8 ℔. cos,
hinde het reststant van een
kist 2 onder meerder p.o
de Nieuop van Batavia
aangebragt den 23e
maart 1696. kostende
1 picol van 125 ℔.
f . . .

6000. ℔. in 48. kisten den 25e
Jann. 1698. p.o robbe uijt
Japan ontvangen kostende
f . . . de 125 ℔.
off een picol —.

Gelijck hier gesegt is van het Japans Daar-
kooper, kan ook met den ffen. gehandelt worden,
lettende, ondat die hier jegenkoop werd, op den ver-
anderinge kisten aenbrengen, en de koopen
off leverantie dae[illegible] naam vanden koo-
pen moet bij gest[illegible]den, en den het afsenijen
schip, en waar e[illegible]benfonden —.

Maar ontrent alle andere pond- goederen, die ongelijck
van gewigt sijn afgepake, als Vermiljoen
quickfilver &c., stillen de nombers, en het netto
gewigt van alle de Balijs, en kasjes, of

Va

Een soorte met alle
verschrickingen

wat pakkagie het sonde moogen weesen, cargo
moeten gespecificeert worden, op dselve wijse,
als vande lijsaaten een exempel is gegeven.

Voor meijnd dat hier nijt genoegsaem sal kommen
opgroepen, en gekonden werden, een pakhuijs-
orde, waar in alle E. Comp.e koopmanschappen
bijsten met haar kostende, en waar bij den
hoofdadminist. rateur, ten allen tijden, schoon
de negotiebodten niet voorkommen offen
staan, sal kommen sien, wat goederen in de
pakhuijsen nog in weesen moeten sijn
Ende met dit gedagten, dat dusdanen sich op
niet al weesen sal moogen stellen, off pak-
huijsen jnet sevenen sijnen bodten, dit sijn
na de jongste ordre van Batavia plaetsond-
erlijck moet houden, midsgaders tenden opsigt
ook op het geen wegens dit maetsch-
gevonden is, de instructie van den
Edelen heer Jacob Cuijstaard Zal.r voor-
dit Commandement vastgelaten, dato 6e
maart ao. 1664.
Met primo September sal den pakhuijsmr. Ds.

moeten

moeten beginnen te boeken, dewijl het tot nog toe niet gebleken is, een memoriaal Boek, waar van kunnen voor proffytabel is gesprooken, in welk bij voorgenoemden op hun datum alles sal aangeteekent, wat ontvangen off uytgegeven is, brengende t'selve ten allen tijden, als het pakhuijs word geslooten, bij den hoofd-administrateur, om bij de tot eenige Rhoomen dienen.

Maar het arrivement van eenig Schip, off Vaartuijg sal door den hoofd-administrateur aan den pakhuijs-meester wederom opgegeven, wat goederen bij hem daar uijt moeten wederom ontvangen.

Ende t'versa sal naar d'ontlossing den pakhuijs-mr. aan den hoofd-administrateur schriftelijk moeten opgeven, wat bij hem in den ontvang Rhoort, over, off kwaadlijk geconditioneert is geworden, ende t'gunt, dat bij alsdien bij dat komt te vermissen, en het Rhoor komende eerst opgeeyd, off anders maakt, naar dat het schip, off Vaartuijg, sal gebroken weesen, en d'opperhoofden, off gesaghebbers daar over niet konnen aangesprooken werden, dat als dan bij hen alleenelijk aansprakelijk

Sal

sal weesen, maar aan hoofd het sijne daar aan d'Comp.e moeten goeden, en betaalen, t'welcken sijn gerand op rien, en waar bij het gedaden sal vinden.

Het t'Rhoor komende van eenig Vlaag is, sal aanstonds door de gecommitteerden tot d'ontlossing, off ontvang t'eenemael gewees, en secretarijs bedogt, en bequaam moeten worden t'schriftelijke verklaaringe, volgens haar to. t'order, die daar len allen tijden bij de secretarij geboren, en aan de negotie des noods sijnde in Copia kan gecommuniceert werden, om te dienen als documenten voor de boeken, en tot bewijs van gem. pakhuijs-meesters.

In het gesetde memoriaal-boek sal den pakhuijsmr. moeten aantekenen, wat goederen bij sijn toedoen schip, off Vaartuijg heeft ontvangen, met bijvoegen het t'Rhoor komende, ende tot de gereede tijden, off het geen den hoofd-administrateur een heeft opgegeven sijn te maaken, t'welck in het na boeken van eenige abuijsen niederland groot stigting sal geven, daar aan t'eenemael bij de gelegenheijt der boeken veel moeijten werd veroorsaakt.

Den

Den pakhuijs-meester sal geen pakken, kassen
off kisten mogen openen, als in't bij zijn van
gecommitteerdens, die den hoofd-administrateur
op hijn stadt hem geven sal; En soo dan door
die gecommitteerdens ijets schort, of vermist
werd bevonden, dan sal de schuld den
soo sal daan van een, als van de Weijnig
aangebragte goederen gesegt is, stellaadinge
moeten werden bekijd, soo meede soo de
ijets afgeraadigd word bevonden; waar bij sal
dienen gestaan de nombre, off het merk van
het pak, off kist, de naam van't schip, de
tijd wanneer, en waar van daan aangebragt
midsgaders de naamen van d'affpakkers,
soo de een pak-brieff in werd gevonden
gebruijkende altijd, soo veel precautie, als
vruchtbaar tot Eliminatie dienen kan.

Den ontvang van spec., en [illegible] ingebragte koop-
manschappen, sal [illegible]schandig, met de
naamen der leveranciers, op wat Contract
geleverd sij, in't gesegde memoriaal-boeck
moeten aangeteekent, doch alles op den
datum van den ontvang.

Een

13

Een den minsten verstrekking sal den pakhuijs-
meester mogen doen, sonder daar tot de hooge
schrijvelijcke ordonnantie, van tot geringen saake
het ook sonde mogen weesen,

Uijtgesegde memoriaal-boeck sal den pakhuijs m.r moeten
aanwijsen, wat goederen door een weder uijt-
gereijste, off sonden, met uijtdrukking van den
dag, wanneer d'ordonnantie is geteekend, en door
wien, midsgaders de nombers, off merken der
pakken, en kisten, off soo het geen gereed pakkus
off kisten sijn, de nombers van die geen, waar
mijn soodanige kleeden, off andre koopmanschap
sijn genoomen, nevens de naam der koopluijden
die deselve hebben ontfangen, off de plaats waar
na toe, en met wat schip, off vaartuijg die
werden verzonden.

En dit paragraaf sijn sal moeten geschrieven, dat
tot laste der [illegible] van onkosten, en van
van Sortificatie, Schenkagie, off wat naam de
last verdoening sonde mogen hebben, gebragt
sal moeten worden, soo sal het niet ondienstig
weesen, dat op de ordonnantie werd gedaan,
op wat rekeninge de afschrijvinge sal moeten

geschieden

gelmieden, op dat Sulcky soodanig niet gelijckmemoriaal-boeck door een haer weerden genoteert, en daar toe den Commandeur een yder haer gecommitteert.

Also d'ordonnantien, die op een Bijsonder Cas-boeck moeten werden afgeschreven, Sulx apart gemaakt, en niet onder een gemengd moge werden, als Ordinaire Onkosten, Onkosten van Fortificatie, Extraordinaire Onkosten, Schenckagie &c.; Want also also onder een werd gemengd, baard Sulcky niet anders dan ondienstige moeyte, en naadenckens, dat daar mede sal voorgekomen weesen, wanneer men de negotie-boecken, off ook wel Cassaverkortingen als andere. Wegens d'ordonnantie, waar van hier boven is gesprooken, sould willen Conformeren.

Soo den Eenigd goet Koopman werden, sal den Pakhuijsmeester Den Stuijrman van het Schip gesagt hebben van het vaartuijg, off die gesonden werd, om d'Schuld aen de Baalen, int gelijck memoriaal-boeck staten te verkorten, voor den Ontvang, om daar door een allen tijden

Komen

komen bewijsen, wat goederen bij hem hun afgeleverd sincke dan ook altijd met de Cognossementen kan worden gecollationeert.

Soo den Pakhuijsmeester der het gelijck memoriaal-boeck perfect, (: gelijck dat behoord) komt te Boorden, soo sal dat bewaaren sijn om daar mee te verrichten en bij het Journaal in, en aff te schrijven, soodanige partijen, als tot sijn ontlas ding, en bewaaring moeten komen, sincke dan maandelijcks op het negotie Comptoir sal dienen besorgd en leegen het groot-boeck van het Pakhuijs, dat hij selfs 'tzijner gerust kan houden mee, gecontrolleert te werden en alle abuijsen voor te komen.

De goederen die van buijten werden aangebragt, sal den hoofd-administrateur moeten besorgen, dat volgens de factuure, of Memorie, die daar van is afgekomen werden, ingeschreven in het gelijck Pakhuijs- en in het Journaal op de datum van het arriveement van het Schip, of t vaart. die ten dien eijnde aen het hoofd der factuure in margine moet ingenoteert werden, want alsmen daardoor, gelijck bij de Boecken van Ao. 1695 en 96. op fo. 249. met de Lading van het Schip Saam-

Flag

Slag is gedaan, dat aldaar op den 2e Januarij werd
Ingeschreeven, met bijvoeging, dat dat Schip dien dag
Landwijd onbevragt Teijlandt reijs hier Verweed
was g'anniveert, Daar den Leegenden op diendatum
off den 2e Januarij en nog Langdaan na Coromandel;
Schip aan Caap Comorijn heeft gemist, op hoop
van de reijse nog te Suratt gekomen, en
den 16e Feb.rij daar aan hier Arreenen is, Soo
Doet men Belastingen gereet tegen de reeden,
Zynde niemand mag Befraaden verder, bij dryvgoed-
boeken, voor dat hij Effectiue schuldig is, want
Zij den pakhuijs-m.r, off wie dreckt. respective
gedebeleert werd; Soo is Suckey ogten een, en dselve
Zaak, dwijle volgens Comp.s mapinnen Yslen
Voor een moet Landvoord, en Yzer, off betaald
werden, Yzeend te kort mogt werden bevonden
boven den Lokabelen Inde C, of Spillagie.

Dat gebeurd Comptoijer bevonden, werd in de ontvangt
factuur een, off meer abuijsen Wijs begaan,
Voor swaade inschrijving, of Telling, men
Sal dselve factuur daarom niet moogen Vandr-
xen, maar Soodanig in sijn gehoude laaten
en Inschrijven, en Soo het Telling is moet d'eerste

Post daan aan volgende heer abuijs Gbeleen, en
Dienvoegen als het Sal blooken, want dit Vande-
ning geeft den Boekhouder Generaal tot Bata-
via Verder middelen, als hijn E. met het
Inschrijven der negotiboeken bezig is, maar
het abuijs in de Telling der binnenste lijn bijde,
Soo is men gehouden Soodanige Vandringh
te maaken, opdat andre doende geen Ballans
op de boeken Sonde komen Verder gevonden,
in welk geval men onder aan de factuur
moet noteeren, met wat Sorn dselve is ge-
boekt, en waarom.

De goederen, off rekening moeten Soodanig verder
genoemt, als dselve bij d'aankomende factuur
bekend staan, en meede Soodanig in het groot-
boek overgebragt werden, Sonder dat men
anders op voor dsen Soo gedane aanw-
kringe mag gelet, want f.o 144. Dit
Journaal van N. Holl. werden afgeschreeven
20.ste Pt Dubbelde Cijfers, of Tesserse
Paarlijes, en men Sal geen rekening bij het groot-
boek vinden, die Soo genaamt is, dat in dit tijd
al meede tot de Swarming ijds dient.

De peper sal ten eersten naden ontvang moeten
af betaald werden, waar door weg genoomen
sal weesen, het onder van rekening dienweegen,
met de kooplijders, waar mee ten allen tijden
soo veel schillen, abuysen, en swarigheden sul-
len voorgekoomen, daar de Comp. dan geen schaad
De staad van sijn gelijngen sul kan
koomen weesen de presente ongelijkheden
en hiemen is de Courante betaaling bepaald
bij de jongste peper Contracten in ons aanweesen
op den 17 aug.o dees Jaars gemaakt gestipu-
leerd geworden.

Alsoo van een, off meer kooplijden peper ontvangen
en de overname gedaan is, sal den hoofd-admini-
strateur den Commandeur van Rapport
dienen, en sloothen, dat de betaaling van een den als
gezegd is mag geschieden dat dergende
dat de peper nader voor d' ontvangs quantiteyt
dagrekgen vandien gewoonlijk wend betaald;
Want door het aang uytsteller de voldoening
soude meede uytgestelt blijven de distinctie
vandien Cort, waar op door dese niet veel
agt is gegeven, en waar door apparent

Indien

meede moeschijen gepleegd sijn, want A.o 1693.
in plaats werden 12000 ℔ peper Bugis meerder
Dit in october bevoorens al was ontvangen
En in aug.o 1695 nog 11805 ℔. En maart Dessa
Daars geleverd, soo meede op diverse andere
plaatsen diverse particulieren, die niet min der
aangetaald, waar door Confusie wend voorzaakt,
En bij handeling van rekening-mindere
soude yemand konnen aangesprooken werden voor
yeeuw meer onder sijn handtwoording was gevolgt,
en die de regte handtwoording bekwam, soude
daar van gedecharteerd konnen blijven
soo alles met moeijen niet dient nagelaat
en niet gevonden, Welke duysterheyd en
belemmeringe moeten door de distinctie
en [illegible] voorgekoomen werden; Want
meen Courante distinctie,
en betaaling, soo verleegen, en
swaarigheden, is mee dragen, dat in
gevolgt, door die kwaade gewoonte, van verde
Important dagen met den mallabaarsen
vier en Main te Boden, tot dat men

Vadsrand

naderhand den gantschen staat, en gerraapend hijne
vandien sooveel had, en hunne nab.

Als de kooplúijden aander pakhúijs- meer de gelevene
hebben dese pek., die haar in voorraad hijde, soo sal
als die haar hunne wekelijkse weeg staand, nodigroot de gelevene;
quantiteijt is, den hoofd- administrateur hiervan
aander Heer Commandeúr bekend maaken
en hijde zijn E. schuwaan mogte weesen
den Cassier die ordonnantie te gelaaten, na
inhoud vande gem. Contracten de gemelde
kooplúijden te betaalen met soodanig gemunt
goud, of silver, als de Compe dan aan
de Bandt leed, en g'oordeelt were, het
voordeligst te voor onse Heeren, en met den
E. Sijn, met Specificatie op d'ordonnantie
op wat Contract de [illegible] is gelevert,
dat dan ook [illegible] daarnaal mogt
g' observeert [illegible], op dat men soude
konnen sien [illegible], off het geheel voldaan is, en
off wattet nog aangebracht, dat nu niet dient
is na te spoeren, want menbiedt lang naar
het eijndigen, ook na het maaken, te rade

17

off meerde Contracten gedaane leverantie op de
soudde, en lang g'eijndigde accoorden, soude
daaren bij noch gesogt, op wat Contract soodanige
ontsang is geschied, en waar door men dan
occasie heeft gehouden, de Comp. te benadeelen
wanneer men heeft ingebracht groote quantiteijten
teegens meerder, en kleijne partijen x tegens minder
prijsen, want de Contracten verscheide prijsen
hijde, het men de selve koopen vanker end waar
in het ander, steigerende dusdanig alles doen
maakende, ende [illegible] partijen pek;
niet relative maakende tot de voorn. Cont[illegible]
op dat dusdanige [illegible] schuwaan soude weesen
te konnen sien, off de meerde, dan minder
peper was ingeschreeven, dan het ingelaad van
[illegible] acten, soo in quantiteijt, als prijsen
[illegible] alleen tooverigen. ordre
gestreeven [illegible] de negotiebooken, waar
sal ook den Heer [illegible] de originele Contracte
moeten aantekenen de sec. officie overeenkom
na volgens d'ordonnantien die door den Heer
Commandeúr tot de betaaling worden af-
x moeten sijn tot de selfde Contracten ofte aangaande Kauten, een [illegible] volgende consent en missive
gegeven [illegible] sullen d'afgaande factuuren relatie

Verwijl

Dewijl hier gesprooken is van het Buitenwijven der ontvangsten, soo sal het hier de plaats zijn, omme opprudshlijk te verbieden, datter partijen weder die gesprneeken, voor dat de Overeenkomst gedaan, en die door de koopluijden bij handschrift vander pakhuijs-meesters bewesen, en betaald is; als sijnde niet gheel Stipelijk de portie bij de Boeken van Ao. 1695. f°. 412. p. alwaar Nannoe Porcoe gecrediteert staet voor S°. Cand. sten. met /3110.—.—. die noch niet geleverd was, maar waar voor de Overeenkomst op Porca (soo daar gesegd word) sout voldragt te worden. Want dese sten. op ult°. aug°. de gesijden saam soodanig ingesproocken sijnde, sberge het regte eigentlat der verklaring van Nannoe, op het sout der negotieboeken [illegible] Daardoor niet [illegible] oordeelt, en daar in de [illegible] soodanig gedaente niets voorsaaken [illegible] begaan van verscheide abuisen en schaade voor de Comp.; Want soo nadrkant word gesien, dat die Buitenwijving soodanig is geschied, off datter iemand aandat werk sout die geen kennis heeft van sulke geend

passeert is, off dat de overeenkomst ondr een grooter parthij is sborgen; soo word soo een koopman, als den ontvang word bekend gemaakt, heel Light voor de tweedmaal gecrediteert, en daarom dient sulcks op het hoogste te sbooden, als sijnde gheel geen schoonlijke boekhouden.

Heeft het noch soo de koopluijden verkogt gegeven in pagoden, à 6. gls. ijder, rekkenende 60. fan voor een pagood, en 68. doe voor een duikaat, waar door ijder duikaat, die de koopluijden sullen komt, voor gelevende sten. bij de negotieboeken komt te staan op /6. 16.— dat gevolgelijk d'sten. 16. stuk°. duikaat komt te bevaaren, die sal niet sullen hoomend niet noodig weesen; want men kan niet sien, waaronder het sulke goed, als duikaaten, Pagooden &c. eenig sal sijn, die weder sullen komen te rijsgelds; en op gulders, gedragt worden en waar o. de voorgenoomen, aan alle kanten sig sal sullen te willen maaken Den saken dat het selen sijn, regt sijn te weeten en voorin sten. saam soude in gls., stuk°, penn°. te reduceeren, sonder küffen koomen te examineer

Die

die in dezen niet applicabel zijn, en ook een-
gesonden bij haar Ed.e Agtb. los. Batavia, in
dispolak missive van den 20.e Augs. 1699. die niet
alleen in desen; maar ook in andre deelen niet
nagekomen is.

Met Kopias bijgaet, dat men sal vinden door-
dewijl de Comp.e in Souratta geen Comptoir
staan; maar bij gebrek van Europiaanse Mu-
caten, en Kopien, soo sal de betaaling met
Pagooden moeten geschieden, en oft mogt ge-
beuren, dat men hier gedwongen soud, koopmans-
schap bij gebrek van Pagooden te geven, oft dat
de koopluijden die van de Comp.e slogten, soo sullen
die goederen moeten afgeschreeven werden, even
als off de koopluijden die met Contant pagoo-
den gekogt, en betaalt waren sal dese
verder gedebiteert
in handen van [illegible], voor soo veel als
à 6. gls. is [illegible] aan Contract voor de ge-
leverde stuck en komt, waar na d'ordonnantie
sal worden gemaakt, met bijdrukking voor-
hoe veel duijtaalen, soodanig getal pagoo-

9

werd gegeven, ofte met diensten dat van
de koopluijden geen insoodanigen geval geen
ongeinde koopmanschappen, off boven Comp.e
prijs koms op condingen ter betaaling van haaren
stuck, gelijk sij aan ons hebben geklaagd, voor-
maalen wel geschied te weeren, off ook dat men
niet verder sal in die orde maniere van
inkoopinge, waar over soo veel is geschreeven
maar Continueere na d'ordre van Heere
Van Mijdregt, bij Instructie van den 23.e Febr.
1699. afgegeven, in een Contanten, en bijpeken-
de koop, en stroop.

Is tot noch toe de gewoonte geweest, dat de ouderwigt
der stuck, off der 3. pr C.o; die voor het karpen de
[illegible] werden goed gedaan, in de negotie
[illegible], want soo der 100. candy
worden gelevert [illegible] de peper verkogt soon
103. candy bela [illegible] op de wijs moet
den pakhuijs-meest [illegible] aandwoorder, 'geen be-
kend was, dat sij met een reed ontvangen, dat
al veel ondijgen is, en daarom sal sulks in
't verkoomende

Lodkroonende niet moeten gelieden, maar eindlijk
ingeschreeven worden 't geen is geschied, navolgens
boovengem. Bought Contracten, alwaar de Kooplijders
gehouden zijn, als ook de diemaaken van de Comp.
den Heer. aanstonds te Banpen, te leveren, ontvangen
en inslaan, want gem. Kooplijders hebben Hun
door vrijwillig afslag gedaan van voorm. 3 p.c.
om dat men haar in Legenden en een Jen gelt,
by de Wet gaf, en bloode, waar door de Comp.
dan bevrijd sal weesen, van soodanige monsterjos,
als daar onder speelen konde, en UW. gelie-
reerd van Suspicie, die Beelen gedaan hadden, soo
Sulks als oock mijn Komste was Bygevoegd. geworden,
om dat 't selve accoorderd met de Inductie
van de Heer Commissaris Paulus de Zoo.
Lab.; doch in Legenden de aanna.
Contracten ge op de get
Dit jenige al oet de niet en is, maa
Lieven sal Comp. sig getroosten maligs
onderwigten te draagen op de Heen., navolgens
boovengem. Inductie, want een 2 B. en 3½.
p.c. aan de Kooplijders, en dan

Cto voor den patroniys-meer de Heeren d. Comp.
lot noch lod wat hart gevallen, en wat hood dat
hel, soo dien Heen. dan noch maar Roon was
gereed, maar dan vond men daar en boven
op andre plaatsen noch soo veel ouddraaden
dat die aan alle kanten gesneeuwd leeden, en
UW. D. Saamen niet onbekend is.

Dese, en dergelijke dingen meen UW. oorzaak, dat den
mallabaansen Heen. soo hoog pit oog is gevallen,
Indeke noch nadr word Bloed in de nevens gaande
aanwijsing van den Koopman Gloedenijs,
die UW. niet alleen word gecommuniceerd
tot notificatie, maar ook tot Orde, om voortaan
te mijden 't geen indeed, als fouten, en swaard
gevondens word genoteert, niet alleen indeed
maar ook in de Cojlangse Bodken, alwaar men
e soo Cordig leerd in de

Bogt ge
Gesoo need no UW. aanden Dese aan-
wijsinge, die dato Rot. Ober. Bought Jelder,
aan den Coord-dominé Inateur onder ons
Ordonnantie, al meede Kaab. nie Coxia Sids
Besijden.

Zijder Zijde gedoogd, is overgegeven, niet alleen
om daar inne te vertoonen eenpartij Cijffersomen
in de Boeken van 1695 en 96; maar oock Speciaal
om dat men daar aan Namoe Ponboe goed
doet 2½ p.c. Cortagie op levenanlid aanspeeren,
daar Zulks inde Contracten niet en is gespeci-
ficeert geweest, van gelijken, dat men dieselven
betaald 11½ Chin. Dukaaten boven het Cand.
Ijzer., daar Ogien in het Contract maar 11½ Duc.
bedongen was; welke dingen aan ons moeten Cand-
woord worden.

Zijder voorens is aangeweesen, dat men direct teegens
d'order van den Ho. de Roo. Zal.r de koopt.
3. p.c. had goed gedaan, van gelijken dat
waare Geld Speties door fan.s gebroken wirdt
daar de Hooge regeering van Indien die Pen.
minne nije de [illegible]
teem van mijde na op de Rede nijs-
sprooke inde Junie van den 23e
dees. 1696., soo sal men daarin een bende
aanwijsen, waar in d'ordres van gem. Heer de
Roo hijn overtreeden, voor soo verre de

Nua

materie sulks mogt Gelast den, want andre
Zaaken van der andre natuur sullen ook op
een andre tijd worden aander dag gebragt,
Wederklaagen Zijnde, dat d'ordres die nije naame
van d'ovrigheijt worden gegeven, kwaalijk soo
haast op het papier komen gebragt worden,
alsse rede worden gecontinueert, en op deso
wijse soude alle de modijte van een Commissar.
wel bruijkeloos Zijnde.

De negotie-boeken moet een volgens beede vangen.
Ho. de Roo Zal.r, A° 1695 geformeert Zijnde
wesende, conform het transport aande Comman-
deur Van Outhoorn Zal.r gedaan, 'tboek inde
en is gestreken, want de peper rek.g koopt p.c.
Januarij desselven Jaars Credit 14837 f. 00.
alleen op de rekening van dit-
fereuten [illegible] gebragt worden, daar Zij
nu in Cogen de meerder partij bij de
boeken van 1695 tot 1696 noch voorloopt.

De rekening van Namoe word in het Boeck.
d'a.o 1695. in Junij op f.o 336. gecrediteert

Door

voor 113100. ℔ peper, door een Dr Dito maand
aan d'Comp.ie geleverd leggende 11½ Duc: duc.
p.e Cand.e, sodanig in Januarij bevoorens ge-
contracteert was, en dryft bij verscheijdens
van meergem. d.e de Roo Zal.e dato 11.e april
Dese Boen Baans, Dr 25.en Daar aan een ontvangen,
Dat Contract gedisapprobeert, soo blijkt duijdelijk
dat men ijver heeft ontvangen, op een dwarsen
Contract, na dr ontvang dr disapprobatie
der redenen al meede vol Aandwoording meenderde,
gelooverde, dat men door dese argumenten
genoegsaam sal weesen overtuijgd, nogtans maakt
men haar d.o dato tot Batavia reijs bij
missive vander Laasten februarij 1695. luijt
Corrim in Audtboeck van voorgem. haar d.o
Brieven dato 30.e July a.o p.o, dat
voor nagekomene
Waar uijt dan bevinge staat dat de
Gemaakten Mallabaarse adviesen.
Alsoo nuin mag men geloof geven aande p.e
Contracten, die men hier heeft gemaakt,
want men seijd daar, dat er geen voor uijt

te

a2

verstrekkinge van penningen sal geschieden,
en bij het grootboeck van d.o 1695. komt te
beijken, dat aan Malpa Pooij inde maand
July desselven Jaars in diverse koopmanschr.
is gestort de somma van f 6956. 10. —
waar voor in Aug.t daar aan bevonden
van ijver. is gedaan, en Rde maandsch.
en Beer. 9710. ropijen, of - 11660. — —
waar voorsz.e is geleverd soo luijt, als tot Coij-
en Calicoilang tot in de maand may 1696.
peper is geleverd, daar tegens het Comt.
tot 1.o dito 1695. opgelopt, en den Djuda is
mede als voren is aangewesen, sijn d.o
September 1695. bij de negotieboeken in sijn
R. 2 in Credeten f 2510. — mede f 3981. 1. 6.
in — ten. sijnde drie maanden —
Daar aan. eijsch — angen; dat een gelijk —
onbetwistelijke Zaak — daan niet als swaa-
righeijt uijt staan kan, soodat bij het een
en ander kan gelieven te oordelen, d.e Malpa
Pooij een groote boon uijt de Credetring in —
de en goed gelad geeijscht, strijdig tegen de
gemaakte

gemaakte Contracten, waar bij haden Raad nog
is gecontinueert, want d[e]n 7[e]. Augt. 1696. is[se]n
door de H[r]. Commandeur Van Ommen, Zaer[n]
en den Raad, med dikwijls genoemde malpa
Jooij weder een Contract aangegaan, van 400.
Cand[e]n, tot 10½ Opnop. die aan 't Landt,
sonder de minste stremming, of door sijn Afwesen
soo als 't Compagnie bedongen word, waarop
noghans in Julio maand Augt. 20 aan
een op leverantie in geld, En goed is sijt-
gendijke f 1776.2.—, sonder dat een Blijft
eenige stem in die sijn toegelaten, ofwaar
door den raat sedert maand sijn Af
stinsen der ingelandtsdaten sijn gedr[a]g[en] over
Coopt, soo dat aan de
leverantie, die genoomen
hadde
nijt afgedaen, en gesien is
gemaeckt in een lodkoomende word
Jooden, waar Sulck sijn Houder, is ouslig-
lijck.

Noch al nieuwe abuysen sonde men hier
aanwijsen over den pepen maan

23

langworden, en med het oogmerk van een Instructie
niet over een koomen, ofsschoon ander sins men, dat
Dese exempelen die reeds bijgebragt sijn, Afdoende
genoeg sullen weesen, de goede te doen ouderen, want
geene ordonnantien, off Instendicien sijn te doen, om
sinaal die p[e]rsoon sondigen wil, te disenteeren
daar in begrepen dat minst de vermaaninge
Sufficiant genoeg is, om een ander te weldoen
aan te Zetten, waarneem sijn gebreecken,
die ook door swakheijd konnen begaan werden,
voorgestelt, en stoord sijn, med last, om die
en dergelijke in een lodkoomende te mijden.
het geen dan sien boonen bande sijden is gelegd,
sal ook moeten g'observeert werden bij het
Inboecken van alle andre koopmanschappen
in een een der in de leverantie
andre is het geleegen med
soodanige contracten werden
op sijn leverene en den geld, of
goed eenige voor sijn verstrekking oben gedaan,
als bij exempel sijn, bij aldien med d'een off
d'ander koopman Contract werd aangegaan
en een quantiteijt te leveren, onder condi-
tie

Dat

Dat aan een eenige Coopman ijet eerd Drukking sal gedaan worden, Voorts men ogter niet sal mogen Doen, dan bij d'uitterste Dood, en bij een onbekende Vijste gevat, midtsdien aan Heijden van Suoog, en ondt alle voorsigtigheijt, Inmiddels gebeuren Soodanigen Koopman sal rdrukkening gegeven worden, als bij voorbeeld.

Malpa Pooij Cannarijns Koopman, en Rijs leverancier, volgens Contract in dato 21e Juny 1697.

Deese drukkening sal bijsien groot Cock Coopen in pagoden, en guldens, om dat die Contracten ordinair in pagoden gemaakt worden, Sullende als meermaalen gesegd, op de Croonlijke Lijd alle verschrijvingen en ontvang moeten worden in, en afgeschreeven Sonder de lijd dieselve te laaten Slooren, off saamentrekkingen te maken

gelijk voor de [illegible] oont is gewees Want

D'ervaarend [illegible] end heeden daags, dat het niet mooglijk is na [illegible] door ijmand die dat rekke Cobb niet bijsien kend, met de koopluijden Croonlijk te komen afrekkenen, als een Schik, off kunst ij valt, en daarom sal daar op gelet, en sorge moeten gedraagen worden, dat alles met de Vijste ouste

bij 't Journaal op [illegible] end Jugelijk:

Waar het Eindigen der Contracten, of de bedongen lijd, in de weeke de Coberantie moest geschieden, sal den Coopd administrateur met den Leverancier moeten afrekkenen, en rekk.d doen Stellen, op dat dselve uijt de Cocken mogt geraaken, want soo de eenige Schuld bleijd voortloopen, geeft dat naadeel veel moeijten, en te dselve van den Landaard kwaalijk te krijgen, dog alles met kennis vanden Commandr Sonder wiens schriftelijk bevel sijn D. niets Snag te doen.

Soodaanig sal meede moeten gehandelt worden, bij aldien Datten Soutwerken, off andre goedren op die Vijse worden gecontracteerd, en sal den Coopd administrateur Sorgen, dat alles naar de [illegible] dese order mede kennigt Want van alle [illegible] den bij te brengen, soo de Deesen altijd [illegible] maaken.

Sijl genoegsaam bekend is, dat de tot Verkoopende koopmanschappen, moet negtans genoomen worden op de Journalse, en Commandelse Prijs doogt daar de Caad, soo sal men daar van niet Sprukk

Die

Bij de negotiebocken coopt den rek.t gemaeckt op-
geld op Spetiez, op welcke wenden gedragt alle de
winsten en slieten, bekaald, off gestallen op het ver-
kogte, en swissele gemunt en ongemunt Gout,
en Silver, dog op een gereet ondergen maende
waar van bij de Cocken van Ao. 1695, en 1696.
dit Journaal fo. 148. een exempel wert gestaen,
welcke men hier niet veele sal aanhaelen, alsdan
blijke omgesien te weesen. Wegen Cochinse taes
139 ½ Vaet, swaerte staet Gout, en 1000. Tge.
oude ropias, Hebbende het Gout wint 2, en de
Ropias slieck gegeven, welck stuck, off 'tgeene
de gehoude wint 2 bedraegt, als het slieck is af-
getrocken, aldaen de gem. rekkening van
opgeld op spelien werd goed gedaen, en rek.t
van staet- Gout, en ropias niet meer als
off d'inkoops prijs., bij
ondertusschen
daen niet andre
handt, wat op alle
gemunt off ongemunte Gout en silver
Dewijl of het slieck is gerekt, dat wel
duijstenteijn gelt, en daarom sal op de
keningen sijde bijsonder gebragt moeten
wenden

werden het geheele bedraagen van 't geene daar
voor is ontvangen, waar door bij het sluijten
der Bodtken blijken sal, wat winst den, off slichten,
op het Goid, de Ropien, ducaaten, off wat Spetie
het Goid mogen weesen, yder apart, tijn
declaard, en met meerder gemak konnen gelim
werden, wat Spetie hier tertijd de meeste
winst gevende, en de beste tot de negotie tijn,
Derhalven sal de gemeene Reekening van
opgeld op Spetien gedoseert, en uijt de Bodtken
gelaaten wenden, sinds die onnoodig sal weesen.
Het Goid leed men indien manierd al mede onder
die rodtkening gemengd, 't welk ingelijken doegen
word gedaen, dewijl 't geld int minste deel
met een gemunte penning geen gemeenschap
heeft, maar als een suijvere koopmanschap op de
thuijs aangelien, en daar
als negotie
Dien voor is de aangebragte factuijren
op de
en geen
werden, en een soodanig sal moeten gehandelt
weerden met d' afgaande factuijren en
laading van penschepen,

van de diverse plaats sijden, geen gemeene factuijren
gemaakt mogen worden, als den 21e Novembre 1695.
met de vlieper Dregtenland, de Schelde, en Goide-
steijn is gedaan, maar sal voor yder diverse
factuijr moeten werden opgeschreven, Het een
schijnt wel enig gemak bij te brengen, maar geeft
daar tegens groote swarigheden, soo een van die
boodems dan de reijs niet komt te voltijgen, off
(dat God verhoede) komt te ongelucken, en daarom
sal het de meeste waare weesen, daar op te wetten,
't welk bevolen werd te doen.
voor soodanig sal moeten gehandelt werden in't opmaaken
en afschrijven der anker rodtkeningen, en niet
als bij de Bodtken van Ao 1695. en 1696. op fo 302.
int Journaal is te sien, alwaar onder de
hier gemengde Spreijd rodtkeningen, waar door
daar vreed, dat kan gesien werden, het bedraagen
van yder schip in't bijsonder.
bij de boeks negotie van 95. en 96. op fo 434.
werd het Compte
factuijr gedoseert van Dirop. Ducaaten, voor
3000. Cardamom, met het Jagt de Jager na
Cuticorijn gesonden, welke manier die rodtkeningen
niet sal mogen opgebolgt worden, want soo is
van de

raderland bij dit Bodtken getogt weerd, wat Cardamom Rijckdogt, en Sonder is, off na de prijs dselve Snoonen werd, soo het niemand, als de geen die weeten, dat op soodanigen tijd soodanig is gelandet, sulcks op de rekkening van het Comptoir genaal Sodken, omreijsing sullender Weeken, hroondat so die maniere volgen, dit dat sullen ontrenden Ebbe, en daarom dal gelijk het Gtoord, bij de Levenantie off betaaling, de Cardamom op rekkening van Cardamom bij de Bodtken moeten bekent gemaakt, en bij Sending weerde afgeschreeven, midsgaders in Silver Voegen, met alle andre koopmanse. en goederen, die weerden Rijckdogt, en Sonder, gelandet weerden.

Dit komt bijsonder kwaalijk, als sek goederen Sonder weerden dat de factuur niet mede overgaat, want daar door weerd Soo[illegible] daan. Als weerden [illegible] eten, nog de Superc[illegible] in tijd Gtoonlijk kan gedaan, off [illegible]ning alrien Gtrokken weerden, en daarom dal Sorge moten Gtendrigd Draagen, dat bij Sending van goederen de factuur daan meerdt weerd gevoegd, op dat de rekkeningen respective Soodanig, als gesegd is, kon[illegible]

weerden, Sien op is Goordeelen al mede geen agt gegeven want Ao. 1694. als den ouderkoopman Sorgbeek na de noord is gereest 2, om het Cóndraan, off in Zee negotie te drijven, soo mede Dit Jaar 1695. de gecommitteerde Wijnand, en Orlej, hun van de koopmanschappen haar mede gegeven geen factuur gemaakt, nog afrekning gedaan voor en aleen dit voijagie was volbragt, welke afrekninge als doen is geschied naar de rekk.e, off het opgeven der Goorh. Goeder, die negotie, van het geen effecten Skogt, ongelet, off daar aan Land overgegeven was, waardoor de ouderwigten tot dat Jaar van de afrekninge mee de alrien hun gebleeven en bij Sending, off Skeve groote Swenning kan Goorzaake weerden, dat niet soodanig is, als het Gtoord, en daarom dal als Gtoken is gesegd; de [illegible]g volgens factuur het eene Jaar in [illegible] daan, en jisoo der gevalen naderhand we[illegible]schreeven worden, 't geen wend te nog gebr[illegible].

in de negotieBodtken van [illegible]r, en byb. in Gtonnaal fo. 498. weerd het Comptoir genaal aangeschreeven gedebiteert, voor het Gtraagen van het geen gesteerd, en Sonder was, met het Skip

Saamslag

Saamslagh na Soúnatta (: welkos factuur
inhoud Soúnaal op f°. . . . alwas afgetE
volgens de gewoonte :) endat (: gelijk gesegd word :)
ondat den boodem na Cutsongin is gedreeven,
en de reijs niet Volbragt heeft, welke ten over-
vloed bij de negotieboeken is gebragt; Want
d' afftekninge dese behoorlijk gedaan synde,
en niet ijts voorbaldige, waarom soodanigh
schip de reijse niet voortset, maar na een ander
plaats keert, soo is dat een saak die Comman-
dement voor soo verre niet raakende, en Sulke
daarom in rekkoninge alle dergelijke soo dan
moeten verrijd, en nagelaten worden.

Den 2en Januarij 1696. word de brief gebragt laading
van eerstes Saamslag, waar van hier voor
nogmaals is gesprooken, Comptoir Cotiang
goed gedaan, geheel volgens [illegible] ook
onkosten [illegible] want
bij sending [illegible] behoorlijk geweest, ver-
geeken [illegible] van Cotiang bedbilden,
en bij de reijse komt daar d'onbelbragte reijs
moest die laading tot ontlasting van het Comp-
toir generaal ingeschreven sijn, welke dis order
door d'in, en afsetninge op sijn [illegible] ren,

al mede van voorgekoomen rekeninge.
noglo worden bij de negotieboeken de gagies van de
soepasse soldaaten, en lascarijns, buijten, en de gaande
sijnde gebragt, tot laste der rekn: genaamd onkosten
op Peper, waar door der selver bij sending magtis-
sing per ratio word beswaard, welk een geheel
eijgen saake is; Want soo voortgaande dienden
mogte alle onkosten, die hier te lande gedaan worden
tot laste der peper gekoomen, door dien hier weinig
andre koopmanschappen worden ingekogt, en daaron
sullen die gagies gebragt moeten worden
op de rekkening genaamd Soldij van Inlandse
Dienaaren, als synde eenige, die de Comp. op
wallabaar dog draagen moet.
Gelijk aande gemelde Coelijt, mocgtaad, en andre
De selfde word gebragt, tot laste der rekkeningen
onkosten van Gianissen, onkosten
van ordinaire onkosten, Equipagie
van wallabaar van Pack- en
Wooningen, [illegible] vering niet als duijstent
geeed, sijnde daar voor borgen blijft, wat
gelden voor sulk slag van dienaaren Comp.
maandelijks uijtgeeed, dat niet als med groote

moeijten

moetsten bij een Wedken is, endaarom Sullen
inl lodkoonende alle dagloonen moeten gebragt
weerden, op de rekening van Ordinaire ouckosten,
met behoorlijke Specificatie teweeten.

aan ..... Code. die ..... dagen bij d'Equipagien. hebben g'arbeijd.

aan ..... Dos. die ..... daagen in de waapenkamen hebben dienst gedaan.

aan ..... Dos. die ..... daagen bij de Smits-winkel hijn gebruijkt.

aan ..... Dos. die ..... daagen tendiens de vaandel compagnie hijn geweest.

De rekening genaamt ouckosten van fortificatie
werckslieden gebragt de dagloonen der timmer-
luijden, tot het repareeren der kannen, end' Pulan-
dens, die dienst doen in de Paardstal, mids-
dien het oock voor de paarden, en wat daar bo-
dien aan Spijse word, w[illegible]
bodken niet dat [illegible] blijken, wat [illegible]
de Stal, en het [illegible] der paarden kom[illegible]
wkosten, (dan [illegible]aarlijks een merckelijke Som
sal bedraagen,) gereet legens Komp. magazijn,
endaarom sal bij de nieuwe bodken gedoumeert
moeten weerden, een rekening genaamt ou[illegible]

29

Van compagnies Paardestal, ondaar op maan-
delijcke wbrengen alle de verstrekkingen, soodaan
de Stal, als paarden gedaan, bij aldien het goeden
hijn, die daagelijcks geconsumeert weerden; maar
de geene die lange daagen in gebruijck sou komen
weesen, als Sadels, kannen, en wat diergelijck meer is,
Sullen weerden gebragt op een rekening genaamt de
Paardestal, waar op de roesten, en wat teegen-
woordig bij de Stal benodigt, volgens den opneem-
sal moeten weerden geschreeven, en de dagloonen
den timmerluijden tot het repareeren der kannen
en d'pulandens in de Stal dienst doende, Sullen
alle, soo sij in dat gebaud hijn, moeten geboekt
weerden, op de reekening genaamt Lobij van
pulandse diensaaken, waar de geene, die dagelijcks
winnen, op Ordinaire ouckosten. ——

Het geene gesegt is van de timmerluijden
repareeren de kannen moet ook aan weerden
van alle Ambachtsluijden, die in dienst, en wat
gebaud hijn, want is [illegible] toevoegen waar Komp.
magazijn, dat de verdeeling volgens ijmands
fantasie geschied, op alle Stal rekeningen
wanneer sij die, of die daar mogten gemaakt
hebben, door de Sous Dapol, de Equipagien.

den Kleeps-timmerman-baas, &c., gelijk
lot nog tot in gedenijse is geweest, doch alles
met dit specificatie, onder wien zij bestreijden
zijn, off dien 2 doen, en waar in haar handwerk
bestaan.

waar aan alle de buitense aanbagstenders, die dagloon
winnen, off in extraordinairen dienst zijn,
op de rekening van Ordinaire Onkosten
en niet ten laste van de plaats, alwaar sij arbeijd,
als de Smids, off Kuijpers Winkel &c., gelijk
dat al mede bij de Boeken wert gevonden
waar tot met dit aanwijsing, dat sij daar
g'arbeijd.

Dat Afbreke aan het Hospitaal werd gebragt tot
laste der rekening d'Onkosten van Guarnisoen,
waardoor niet kan gesien worden, dat al den
jaarlijkse Komp. daar [illegible]
om dit dringende al [illegible]
sal een rekening [illegible] moeten worden,
genaamt Reparaal, waar op alle Afbreke-
kuijpen tot [illegible] van sulke Komp. dienaars
daar bestreijden, gedaan, sullen moeten worden
gebookt, welke Rekening dan jaarlijks ge-
beurt als d'andere laste rekeningen

dit op het Comptoir generaal overgeschreeven dal
moeten worden, welke van de voorgesteide
rekening genaamt Onkosten van Komp.
Paardestal mede moet dan worden.

Reparatie gedaan aan het kruijshuijs, op Calvette
werd het Afbreekuijs tot dal den gebragt, waar
door resolveert tot een extraordinaire prijs moet
opstijgen, tegens d'order, die bij de Komp. werd
gehouden, tot welke onkosten de rekening, genaamt
Reparatie van Pak, en Woonhuijsen, veel
dijgender is, waar op bij voorval soodanige
reparatien sullen afgeschreeven moeten worden.

Mede werd de reparatie aan de Zaagmoolen tot
laste van't slot gebragt, en soo jaarlijks op de
rekening, genaamt de Zaagmoolen, voort-
gebragt, welke noodzaakelijk [illegible]
met [illegible] tot Brooken, tot een grooten
Capitaal moet [illegible] gen, en waar door d'on-
kosten tien tot Meed [illegible] lijke gedaan, soo
veel, als die reparatie bedraagt, in drijn Stuivers,
'sal dan mede dijgentlijken zijn, dat die dan
gebragt word op de rek[illegible] genaamde reparatie
[illegible] Pak, en Woonhuijsen, waar op die
[illegible]
toebrooken

loskoomende Sal Dienen gelet te worden.

Dande geld-spelen is hier voor inpassant oock de maleyd-
sche der Heyd. gesprooken, en men meynd, dat d'Comp.
altijd in staat magt heeft, als hijde den groot Mo-
hoopman van mallabaar, om d'Heyd. te doen
Tijsen, en Reeken, soo als men bygeend, niet alleen
voor maniken van Wissel, gelijck sulcks ampel blijckt
word, in een Brief door de Hooge regeering van Batta-
via na mallabaar geschreeven, den 7.^en^ 7ber. 1677. die
daar op kan worden nagesien; maar ook in tijden der
koopen vande goederen, daarom sullen alle koop-
manschappen moeten Skogl, en betaald worden
in Paliacatse, off Nagapatnamse Pagoodes
Dewijl de prijsen in pagoodes hier gelijck
want andres doende, en soon de bedongen p.^a^ 8 fan.^s^
ontfangende, gelijck tot nog toe is geschied volkome-
nende 60. Cochinse fa
en dan voorts tot
off dry
4. 5. 6. op
6. gls.; off 2 rd.^s^ hier, daar volgens Comp. orders
een pagood tot 6. gls. bij de Cochen wend ge-
volkend, en daar en boven geen dat actoend ook
enige suspicie, die daar door sal

Weeten, want in tegendeel. wijs kan men niet
seggen, dat d'Comp.^s^ effectif soo veel p.^a^ 0 ontfangt,
voor vaand goederen, als de gestelde prijsen die teenen
en in het uijtgeven van geld, off het betaalen van
den pepere soo hooge is, dat men meer fanders.
als effective in de Casse van d'Comp.^s^ is gereet,
dewijl men een ducaat tot nog toe veel gerekend,
tot 68. fan.^s^ en die weeder voor 60. fan.^s^ tot p.^a^ 0 ge-
tragt, welck dan oock 6. uijtgetrokken synde,
soo komen een ducaat tot 6. en 16 stv. in rekk.^g^
ten laste vanden pepere, gelijck vooren reets is gemeld,
en nu door die propositie met goed bij een voeg
occassie in het oog valt, en gedeclareert word, want
sulcks is punctelijck bij vlaat de instructie van
den Heere van uijdregt duijdelijck aldaer, die niet
een ducaat pagood, toebang entr: op de
gestelde prijs fan.^s^ tal moogen gedragt
worden, accordeere
Batavia een brief d.^o^ 2.^en^ Aug.^s^ 1694. alwaar
alle samen inne de negotie worden voorsien.
door het betaalen der Skogle koopmanschappen in p.^a^ 0
tal men bevinden, dat die tot hooger prijs, alsse
ordinair de bassaar worden, swissels, sullen
overkomen

opkhinnen, alsmeede, dat de saminb die hier
veel lijds van noodeu hier, tot eer betaalen der daagd-
lijkse onkosten, soo van soldij als andre, beeter
koop te bekoomen sullen weeten, eindelijk, om-
dat de koopluijden eer goud meer, als de saminb
sodken, dewijl die saminb alleen een principaale
in eer rijke van Cochin gankbaar sijn, en een-
anderen onde noodzaakelijkheijt tot eer voortsetten
van haare negotie, indien sij eenige koopmanschz.
van de Comp.e degeenen, waar tot sijluijden de-
pagoden sullen benoodigd hebben, die mede
dispanig op prijs staan sonden.

Geen swisseling van ducaaten, pagoden, off andre
gonde Speties om saminb te bekoomen, salde
moogen geschieden, als door de Commandeur
en den raad administrateurs (d'een als d'ander
directelijk tijs de groote [illegible]
en dat op die tijd, die bij haar sal wesen g'oor-
deeld, daar de bekwaamste [illegible]
welck ordinair is inde kwaade moissons, off als
de vaart geslooten is, door dien als dan eer goede
kout weesen, en meeste waandig weese, sonde
de koopluijden dat van noode sijn om

Tot Cochin
midsgaders haar aangebragte wesen.

In het opnemen van saminb tot den daagse
lijxe sal den Commandeur, en Hoofd ad-
ministrateurs haar niet bloese te sonden
aan een man, maar daar tot gebruijken een
off meer kooplnijden, waar dat bij haar sal
g'oordeelt werden, de Comp.e tot meeste
voordeel haar te draagen, wel wetende dat in-
bekoomende geen gonde, off silvere geld daar tot
werd afgegeven, voor een als de saminb aan-
gebragt, en in Comp.e Cassa sijn ontfangen
gelijk dat reeds met den koopman Namoe
Poxboe door ons gedaan, en daar een begin
van eer swisselen, sonder voor sijn afsenderinge
gemaakt is, waarom dan ook dergelijke voor-
sienderinge werd g'ordonneert te sijnder
leijde is, om geen bancqueroten

Subject Woodse

Den raad-administrateur al g[illegible] andre Cassiers
ontfangen, om inde groote gelde Cassa gedragen
te worden, als die van Bijsen aankoomen, mag
ook geene moogen uijtgeven als aander Cassiers

Door

Door wien alle Jugthoge, en Thoge goederen en
Koopmanschappen op ordonnantie vanden Com-
mandeur sullen worden betaelt, off een waard
dattet soo veel was Jugthoornen, dat den Commandr
oordeelde, den Cassier soo groot een Capitaal
niet benoodigt tad, en daarom ordonnantie
passeerde, een gedeelte inde groote Cas te brengen,
welcke in dat geval den hoofd-administrateur
ontvangen, en dagelijcks opschrijven sal.

De groote geld Cas sal gesloten worden met twee sloten,
waar van de sleutel van het eene sloot door
den Commandr, ende' ander bij den hoofd-ad-
ministrateur moet bewaard worden, ook sal
den hoofd administrateur daar niets mogen
uijthaalen, off aanden Cassier de ordre
als met schrijvelijcke last vanden Commandr,
en in presentie van twee
gecommitteerde, gelijck alomme in Indien ge-
bruijckelijck, waar op voor deesen alreede
niet geldt is.

Derwijle tot noch toe door den hoofd-administrateur
alle gelde, en silvere geruncken [illegible]

3

sijn ontvangen, en uijtgegeven voor Thoge, en
jugthoge goederen, en bij den Cassier niet als
tamme worden gehandelt, van welcken ontvang
en uijtgift als gedagt den hoofd-administrateur
ontslaagen sijnde, soo volgt daar uijt, dat bij de
negotie-boecken moeten rekeningen gehouden
worden van thaalen, pagoden, of wat voor geld
spelt tot aanwijsinge van den Cas sijn
bij hem sijn ontvangen, om op de selve maandelijcx
alle distinctelijck in en af te schrijven, wat
tot sijnlasts, off ontheffing moet komen, welcke
rekeningen (ouse vand' andere die reeds bij
negotie boecken sijn te komen ondersteijden, en
daar door alle verwarring voor te komen
moeten gehaalt worden.

Thaalen Europiaanse in handen
van den Cassier, met bijvoeging van
den naam der gene, die die bedieninge
waarneemt

Pagoden goude Paliacatse, en
Nagapatnause, in handen van den
Cassier, met bijvoeging van haar naam
als boven.

In

de soodanig met alle andre pleij die aan de Caff.
in de lijst mogten gebragt, off gegeven worden tot
lijdde Landtwooning.

Als de Commandeur de Wdk.de van de Caffie
sal gedisnieert, end' accoord bevonden hebben,
soo sal sijn E. daar op d'Ed.re ordonnantie voor
de hoofd-administrateur, om d'selve soodanig
t'bedienen, en sonder die schriftelijke ordre sal
geen Caffa rekening bij de negotieboeken mogen
worden ingeschreeven, die dan ook op het Compl.e
sal blijven, en daar aan bewaard worden.

Ende de bijlagen met het schrijven van raad Coog
Ed.e tot Batavia in dato 20.e aug.e 1699.
benevens de overgesonden, en de 111 gben. daar
aan alhier ontvangen, 16.e een dplicat rijse dgrid-
xaald missive de heeren XVII. - 21.e
april 1690., waar bij
van ontfing, de brockend penningen bij de
negotieboeken welke tot nog toe niet en is
g'observeert, want bij de grootboeken worden
gevonden. f. 5:11. meer, en minder penningen,
daar met als B. penningen, off een half stuijver

in de Colom de penningen mag gestelt worden,
een iedere al meede, hoe weinig d'ordre worden
opgevolgt, dat dan ook expresselijk werd bevolen
in toekomend sal moeten geschieden, en alle
ondersteijs de penningen gemijd worden, tot
gens verdoonte. Eyndact.

Hier door is gesegt, dat de hoofd administrateur geen
penningen in Caffa sal ontfangen, als die van
buijten worden aangebragt, en dat selve
tot nog toe alleen ontfangen heeft d'jnkom de
de Spagie Landtrijen, tollen, en andre steenen
geneglieden, soo werd dat voor het toekomend
sooden; maar het sal beeten weesen de Caffier als
ontfanger die penningen met expresse ordonnantie
van de Commandeur komt in te staan,
- - - - - aparty aantekening, en wdk.e daar
van rond, overgend dwelk maandelijks
neevens sijn andere Caffa rekeningen, aander-
gem. de Commandeur, die selve ofgelesen en
weederom d'ordonnantie tot een subboeken daar
onder geschreeven, en getekend sobeende, de
hoofd-administrateur sal toesenden, om op de

Negotie

negotie Comptoir bij de Bocken vanden ontvang
dagelijks ingeschreven, en bewaard worden.
Waar deze ontvang-Bocken stillen na het present
gebruijk moeten gehouden worden, door een der
Borsten van het negotie Comptoir, die daarin
boven maandelijks apart rekn.e vanden
ontvang tot memorie sal moeten houden
omm Gelt te Confronteeren tegens de rekn.e
Die een van de Cassiers, en ontvangen wend toe-
gebragt, alvoorens Gelt door een sal worden
ingeBocken, een Sijde in dese gevalle tooned:
Bockhouder als een Contrarollenr vanden
Cassiers souden mogen worden aangesien; waar-
Dan sal den Commandr. ook inde 1ste dienen
Blotten, dat dese twee personen met malkanders
niet eens gesind sijn, en saamen stroomen tegens,
waar tegens dien ook [illegible] spreij-
kens, die tegens den Cor. op den afstandigen
geleed sijn.

Door het slot der negotie Bocken, off als de Cast-
rekeningen gesloten, en op het Comptoir
Generaal volgens gebruijk wender [illegible];

Soo leed men in't Journaal gedaan een Boek
staat met eenige regulen Schrifts, van de geene
op de rekening van Onkosten ordinair is ge-
bragt, stellende sijn een gewoond alle Jaaren
't Geld, off met weinig Saldering, en daar bij sijn
gebrokke Soodaniga geld Som, als die rekn.e meer
Debit dan Credit stond, ende daar mede te
doen Schijten, en doen soodanig volgt gehandelt
met de rekeningen genaamt Onkosten van
Fortificatie, Equipagie van mallabaar, Ordi-
nair Reparatien, en alle andre, waar door bij
haar Ed.e te Batavia niet kan gesien worden
als met meijten, waar inde gedaane onkosten
in't geheel bestaan, dat Boek dijnsdaags geeft,
en daar om sullen alle Cast rekeningen
stom, en dijndaglijks Saamen gebrokken, en die-
dag in't Journaal, om de Gelden te Schijten
moeten [illegible] worden, op dat bij een, en
met den eersten opslag kan worden gesien, wat
Costen in twaalf maanden sien, wat die sijn
gevallen, en waar in die bestaan hebben, en om dat
Desse meening Boeken bijeen, en opgevolgt
mag worden, soo is sien onder gevolgt, wat

Specificatie

Specificatie by Heeren Heeren Ed. Mo. van Oukoopen, Ordinair int Boeckraad van 1696. had moeten geschreven syn, om t'dienen tot een Exempel vandien, en alle andere volkeningen.

16	℔	gantoffel nagelen	6. 15.—
16	℔	Lodij off macis	10.—
16	℔	Caneel	4. 16.—
16	℔	nooten muschaaten	2.—
2	℔	Sandelhout	— 8.—
240	℔	Ysen	83.—
245	℔	Lodijck Suijker	25. 5.
98	℔	Cleine ongeschoncken Wierookvaten	15. 5.—
2	℔	groo Guineesch Cijwaat	15. 2. 12.
14	℔	groe Calcutsche doecks	62. 6. 14.
1	℔	Dongijs	6. 7.—
198	℔	gedruckte Boecken	130. 11. 13.
		Diverse Schrijf- geneedschappen	396. 1. 9.
70 3/4		Canna Lanckins	225. 10. 6.
200	—	Ryst	457. 11. 6.
819	—	Olij	29. 6. 13.
203 3/4	—	Zout	410. 16. 19.
902	—	Kannen Spaansche wijn	114. 16.—
90	—	Tuijsche wijn	308. 12. 1.
104 1/2	—	Olijven olij	9. 4. 7.
37 3/4	—	Anak apij	59. 9. 13.
133	—	Hollandsen azijn	

Vraagevoort 2641

Door Voorvrage 2549. 10. 2. 36.

340		Kannen Italiaensen azijn	7. 8. 2.
855	—	Cocus olij	128. 5.—
847	℔	wacx- Kaarssen	529 7. 8.—
123	—	wax	37. 13. 6.
2		Vaalen noten	81. 12.—
2	—	Kaan's Olien	57. 2. 8.
2		Kassen pensioensersijn	39. 9. 14.
96 1/2		Kapel Brandhout	683. 18. 19.
1526	—	Cubic arrode boonen	34. 16. 4.
16	—	— angelij planken	2. 8.—
141	℔	Spijkens	23. 15. 14.
32	—	Cub. mangus planken	2. 3. 7.
418	—	— Klapus ribben	12. 9. 8.
235	℔	Cajendraad	26. 19 10.
1/2		Okshoek	2. 11. 3.
1780	℔	aandenaaljes	15. 3. 12
		Laagloonen	1. 18.—
		a- Cub. grauw Lapdoek	6. 2. 1.
		uken	11. 8. 12.
44	—	Conges Matten	110. 13. 11.
1/2	℔	Zijlgaans Roll	— 5. 7
31 1/2	—	jul. do	11. 8. 3.
11	℔	Zijlnaalden	1.— 10.
162	℔	Roll. ijsen	16. 3. 19.
7 1/4	—	geel plaat koopen	1. 19 6.
		pannen Coulskoolen	8. 3. 19.

Dragevoort 4398. 13. 9.

Door voortdragt. £ 4398.13.9

5 1/4	do. kopen draad	6.10.11.
9.—	bosk Candoos papier	4.7.3.
1310.—	Cos. Witte dakplatten	16.5.1.
43.—	ruk. bossen rotting	6.16.9.
30.—	do. kop ijsen	3.12.1.
19.—	ruk. blaadn blik	3.2.2.
28.—	stc. bamboosen	8.4.8.
2 1/4	do. spianten	—.10.2.
60.—	stc. koofmandn	2.6.9.
	waaren waaren	30.5.12.
5.—	— Pucliadoos	3.5.11.
20.—	— kap ijsen	21.3.12.
23 1/2	do. rood plaat kooper	24.3.14.
1/2	ijsend stoof plaat	—.18.12
1.—	vijl	—.16.8.
1.—	Kinn klapkan	2.5.7.
1.—	Do. muisje	—.11.4.
1.—	Do. kaboje	—.8.12.
1/2	do. metaal gewigt	—.9.15.
35.—	— metaal	2.5.0
13 3/10	— Cattoen garen	7.17.3
7.—	— Boll. staal	2.5.15.
1.—	waalen Balij	1.2.8.
1.—	Do. Linnis	—.8.6.
1.—	geteerd lijn	1.3.8.
154.—	bossen dikoeden	9.4.10.
9793.—	dagloonen moequaas	1606.13.11.

Draage Voort £ 6199.8.

Voor voort drag £ 6199.8.4.

1.	dagloonen moequedoos	132.4.4.
1.	— do. boskappens	13.1.—
3.	— Timds	2.16.8.
7.	— Codijs	367.15.12.
1.	— van een lijfedoos	51.5.7.
1.	— van Nkomodn	13.19.—
3.	— moequed. op Droomoeruij	11.13.8.
1.	— Nooren	70.9.6.
3.	— rottingskeendrs	—.7.8.
1.	— geelgielens	1.19.—
1.	— steenkouwens	—.19.—
1.	potten witkalk	89.10.13.
1.	dagloonen krijodoons, of witkrs	62.6.12.
1.	— do. linnenkuijdrs	3.—.—
aan	Jagen Kuijken	1.—.2
	Kinn van een Canoo	2.12.8.
	Kuijs — Kinn voor drofjes	
	cultap. de balijdrs	240.15.—
	Was loon van 39 Lastdrs	7.19.—
	de bodkbindrs	2.15.—
	voo. Vooren voored Dgs	
	Commandr Bugskogt	110.—.—
	aan 9. Lascarijns	24.—.—
Ordinaire onkosten op		
	Coilang in 12/12	1168.15.15.
	Idm op porca	367.16.12.
	tot Canaroon	246.3.2.

Draage Voort £ 10131.17.9

Voor voortdrag fl. 10131. 17. 9.

Ordinaire onkosten tot Cana-
ra in $\frac{12}{m}$ ---------- " 420. 3. 12.
Idem Chefor tot Coffe Caugan --- " 40. 18. 10.
Ide reedin pananij --- " 103. 8. —
voor een redres pot 2 ---------- " 12. 10. —
Aan anna Elisabeth Bimmerodt.
van de weeg Buijs ---------- " 360. — —
aan joannad'aroeja V^e $\frac{1}{m}$ Rodevoet " 12. — —
Dominga fernandi " $\frac{2}{m}$ Crouwen " 24. — —

Te saamen fl. 11118. 14. 15.

waar van weeder afgetrokken
het bedraagen tot geene
infaeen van Heeren?
is gebragt hijde ---------- " 534. 6. 6.

fl. 10584. 8. 9.

Het Comptoir Canara heeft geheel onnijgen alhier rood?
bij de negotiebocken, om dat het selve een onderhoorig
Comptoir is van Cananoor,
g'ordonneerd dito rood? op de inneming, gemaakt
het Comptoir Cananoor over te schrijven, als mede
dat de bocken van Canara voort?. in Cananoor-
se negotie bocken hullen ingetrocken worden, als zijnde
daar van Rood Comptoir, waar toe reeds ordre
na Batavia is gesonden, ossulks alhier geen verder

inbrekking sal geschieden, dan van de bocken
die op Cananoor, Coilang, en Ponca gehouden
worden ——.

De Cassier, winkelier, en alle andere administrat.
die enige administratie, en handwoording van
Comp^s. Contanten, en goederen hebben, hullen
maandelijks haare Specificatie van ontfang, en
uijtgift aan den Hr. Commandeur overgeven
op dat hijne E. souden kommen sien, off alles met
hare gepasseerde ordonnantien kome overeenkom-
stig is, en goed gevonden sien al meede schrijft
uijt het gebruijk gemaakt E. hijne —— en
welke maandelijkse Specificatie dan bij het
negotie Comptoir moeten bewaard worden, als
sien boeken van de Cassier is gesegd, om dese-
lve in allen tijde te kommen gebruijken, als be-
wijsen voor de negotiebocken; want sulks heeft
men sien al meede schrijnd, en buijten obser-
vantie gelaaten ——.

En ordonnantien hullen mogen worden gepasseert,
dan alleen door den Command^r, off degene-
die het gesag heeft, gelijk sulks ook accordeert
met de jongste order van Batavia, alleen met

de Vroonenge, dat de ordonnantien raakende de pakhuysen van negotie, en der dissents moeten gemaakt worden op den hoofd-administrateur, die daarbenaast op den pakhuys-meester, en dispenseren ordonneeren sal, maar den Cassier, winkelier, Equipagiemr., Constabel, Cap. de Arunde, en wat dies meer sonder mogen weesen sullen haare ordonnantien Immediatelijk aan den Commandeur moeten Ontvangen, en aan niemand anders.

Aan de Vaapenkamer sonder men kommen geven diverse noodwendige ordres, om dat in dien dienst al meede met alle stiptigheyt is gedaan; maar alsoo veele bevelen in dien tijn opsigten aan de pakhuysmr. nodig souden weesen, ook op geen Capitain der [illegible] Zijn, soo sal men die nodige spaaken, omstandelijk te eenmaal willen schrijven, eyder tijn en schrijfmaterialen voor dese Heeren, die bij dese nog niet hier aangekaart, concernerende de aandwoordinge der goederen, onder de waarenkamer schrijver, midsgaders der Bibotken [illegible] dese, waar over den D. Groot

Ord.

ordre commandeur, en order den Instructie reeds opgestelt hebbende, dewelke den vollen g'approbeert word, voor saden Copij van haar Edele agtb. tot Batavia, sal worden ook de naam word van al'gene aan wie d'same is toegeschr., soo sal dese selve Instructie hier agter aangevoegt, en geconsidreert moeten worden als indien g'insereert.

Den Cassier sal alleen mogen Comp. penningen ontfangen, haar schulden betaalen, en de pretentien t'ontfangen, sonder dat ijmand van dedaingen qualiteyt hij Zij, met den Cassiers officie hij Directelijk, off Judicieelijk sal mogen bemoeyen dan alleen den Commandeur, die dese selve moet ordonneeren.

De Cassier penningen toon d'Comp. benodigd tijd salelijk met den Cassa transport van dijn Cas. boek (daar in blijken mag, dat dijn Cassa ofkaar, bij den Commandeur te beroegen, sodanig onder dijn Comp. groote geld Cassa van den hoofd-administrateur geld worden, aan hem schriftelijk sal gedaan worden, ordonnantie den Cass. onder den hoofd

minis

minne Drateur sal caalen, waar dat Hoog voldaan
is, ende ontfangen somma Cas en een Den, en sonder
nijsdel bij hun Cassa Boek passeeren, midtsga-
ders sij Edele daar voor d'Billeeren, voeder ook
sal dienen Gepasseerden door y^e. adminis Drateur,
ondigd selfs d'Saldoeken.

Cassier sal alle gelde, silvere Speties, die
aen hem sijn geleed, moeten Jaardsoonder, en daar-
van d'Boonlijke rekening doen, midtsgs, soo-
danig die hij ontfangen, en uijtgegeven
sonder dat doen hem eenige twijffeling vandien
gagooden, off andere gelde, off silverd munt
Edgens sans sal moogen gepasseerd, voeder een
yder dapasselijk wend Edoods, en een vooren-
alleen aenrer beleijd vander Commandeur, en
administrateur gelaaten is.

En ondat het ordentelijk, en sonder swaarigheijt mogt to-
gaan, soo sullen alle d'ordonnantien, die op den
Cassier werden gemaakt, door den Commandr
geteekend, moeten voorsien sijn, met Endruckinge,
in wat gelde speties soodanigen ordonnantie
voldaan worden, dat dan ook opgevolgt, e
moeten werden nagekoomen, sonder daar

Edrien

dringd redenen off wijsen, vangelijken sal
in Edelo moeten werden gespecificeerd, op wat
voor een rekening die gelden sullen en aan
dienen gebragt werden, als voord reeds is geregt.
Alle ordonnantien op den Cassier Steend, moeten en
minsten eens Jaars, te weeten voor het sluijten
der Boeken, en daar en boven soo menigmaal, als
het den Commandeur sal behaagen, daar toe ge-
committeerde te stellen, Edgens de Cassaboeken
werden gecontroleerd, en soo het eenigen tijd
beoorden werd, dat die Cassier directelijk, off in-
directelijk eenige penningen betaald, off ontfangen
heeft, sonder soodanigen schrijftelijke ordonnantie,
off wel, dat Edelo in anderd munt als de ordon-
nantie dicteerd, is voldaan, soo sal sulcks voor
een fraude werden gehouden, en sij daar over
[illegible] d'form van proces van justitie
qualijck gedeporteert, en voor perpetuel
na Batavia gesonden werden, komende den
Cassier dienen, Edgens alle die
genen, die hem sulcks mogten benen, voeder ook
soodanig oplegbon, als een Heyaal ordre is
geboden, en gepractiseerd word.

Weinig

Veijnig daagen naar dat de maanden g'vijndigd zijn,
sal den Cassier aande Commandeurs overleeveren
rek.e vanden ontfang, en uijtgift, inde gepasseerde
maand, waar bij med een Blijken moet, walpen-
ningen nog bij Cassa rijsteeren, op dat den Com-
mandeur sonde konn.e weeten, en naasier, off
alles med sijn gheende ordonnantien accordeert.

Wanneer eenige penningen in Cassa worden betaalt,
't zij voor dese, of geene op haare admin.e Rekenin-
ghen komende, off andersints, soo sal den
Cassier niet alleen die somma van dese den
Persoonen, sig selven, off de Cassa betaalt den
betaalde aquiteeren, maar ook den naam
van haar daar bij voegen, met nijverheijdt van
Dag, en Maan boek, op dat andersints, wanneer
sulcke klaghende gerechten wort, aan pieten
niet quaet gedaan worde [illegible]
betaalt heeft.

Alle dese ordres sijn mij genoodzaakt geweest
voor af te Raden gaan, om Comp.e Zaaken
niet te bedrijven op mijne Persoon verhalden
maar daarom moet niemant meinen, dat

Dit het alles is, 't boek mee alle foutes
sonde kommen aanwijsen in het
Mallabaarse Bestier; want den Heegendt
is mee aangenoemt, als onbekent zijnde
was, om het geen verkeert gedaan
waare, voor eenige bedrieghen, andres had
men wel bedient papier van noden, soo
men alle mindere abuijsen, die ontmoet
sijn, sonde moeten aanwijsen, mijnende dat
men voortaan sijnen alle bemoeijnge
sal kommen blijven, en den Raat van Comp.
bij de negotiebocken int bedroomende ben-
andwoorden, dislue blijft en Raadtaan
't boek tot noch toe in soo veel daar niet
[illegible] Indien maar voornen Raads
ordonnantien, en bevelen worden op gevolgt,
en geobserveert, 't boek sij gaande van
een tot twaalf sullen, indien men geloove
moet, dat sij saamen het welvaaren van
Raad meeste, en haar dijen bevordering
[illegible] hebben, en bedrijven, 't welck wij hoopen

soo

Soo god d'Heer ons gelieven, ook andre Saaken bij nader Instructie op het papier te brengen. tot uwe E. narigt, betreffende de verdere dienst van d'Comp.e op deese kust, voor soo verre sulcks mogte over een komen met de Commissie, die mij is opgelegt, en dus daing sal men dan bij provisie beschijen

blijvende

UWE. genegene
Vriend.

Cochim den 9.en
October A.o 1697.

[illegible]

De bijlagen Nevens dezen gevoegt Syn de volgende als.

Laa: A. aanwijsing van eenige begaane abuijsen in de Cochimse Negotie boecken van 1695. en 1696.

" B. Opstelling en aanwijsing Waar door de peper d'E. Comp.e te koop in Prijs komt te staan

" C. instructie voor den baas van [illegible] enkamer of Capn. des Armas, hoe hem in [illegible] der boecken als anders sal hebben te gedraag.

Den hooft administrateur De heere Cocsaint, word gedoemt: deese abuijsen te redresseren, en te besorgen, dat sij niet meer voorden ontmoet bij Comp.e boeckhuijs.

Cochim den 28.ten 7bre 1697.

was getee.d: Alb.t Zwaardecroon
Accordeert
G. Tytsen
Sec.s van Journ.l

Aanwijsingh van Eenige Begane abuijsen, In de Cochimse Negotieboecken Van 1695 en 1696.

Fo 1

In de Aanteyg. van Namoc porboe:

A.o 1695.

26 Sept. word namoc gedebit.t, onder mindere voor 33 5/8 rc.al swo. staat goud @ 19 1/8 rd.r van 32 fan.s d'rc.al swo. waar voor is mijn ge. —

Crocbuijs - - - - - - - - - - - - - - - rd.s 959. 15/16

Dubbuijs rd.s 979 61/64 maar voor dese " 979 15/16

Soo dat bij dese post sijn verg.e is minder gebragt - - - - - - - - - - rd.s 20:—

26 Sept. Sijn Journ.l staat voor 952 tb ampliore @ 16. pag. d'man — an 24 tb mijn gebr.e bun — - - - - - - - - - P.a 639. /3004:—:—

Dubbuijs - - - - - - - - - - - - 639 2/3. 3808:—:—

Soo dat daldaar te weijnigh is gedebiteert - - - - P.a 666. — 2/3 /. 9:—:—

31 Oct. Staat voor 63 5/8 rc.al swaarte goud @ 15 13/32 rd.s d'rc.al swaarte mijn gebr.e buijs rd.s 963 3/16 /2089. 11. 9

Dubbuijs 826. 44/256, waar voor is dese — - - - - - - - - - " 826 1/8 2978. 7. 8.

Bij deese post word namede gedebiteert - - - - " 137 1/16 /. 911: 3. 12

f° vant Journ

315. Staat voor 96 ℔ Brug: amplioen @ 16 pag do
do mait van 29 ℔ mijt getrok: p.ª 636 3/4 / 3020:10—
Dit rebat — — — — — — — — — — / 636 2/3. 3020:11:11
Soo dat Sijn werk bij vergadert 1/6 p.ª — 1/12/ — 10:11

333. Staat voor 189 Rl. Swaare staff gout @ —
13 17/32 ℔. de Rl. Swaare mijt gebrocken
pagode — — — — — — p.ª 2619 19/32 / 7869:11:9
in rebat — — — — — — — — // 2619. 3/32 7869 19:6:
Vermijgt bij de voorpo.ª — — / — — 3:2:

995. word Sijn werk gemeditert voor 8875 ℔.
ffers: @ 11 1/8 Diropiang dukaate Spaadjl
dukaate — — — — — — / 1952. 9/16 / 11715. 7. 8
Dit rebat — — — — — — // 1979. 11/16 : 11898. 2. 8.
Soo dat Sijn werk bij dit post
Vermijgt gemeditert
word dukt — — — — — — — // 22 1/8 / 132:15—.

989. Vorst moet het voorschaande abuijs willen
excuseren, dogt bijdat redres Sijn moder Vrou
andere bezaan; want daar is gestelt niet
22 1/8, maar 22 9/16 dukt gerekent ider d. ℔
@ 68, — ride pag 60 tot 66 aan; waar voor op die
wijs is mijt getrocken — — — — / 154. 9 —
Welck wel gerekent synde, niet
meer sal mijt brengen als / 150:8:8:
maar dewijl het gaan 22 9/16 maar
22 1/8 dukt: als gezegt moet worden
die op d.ª voorb manier gerekent
bedragen — — — — — — — — // 150. 9—
Soo blijckt, dat daar bij de boven
Vermelt gestelt Zijn — — 3. 15—

[43]

989. Want wanneer geen gedane Opgave, dat de
dukaten meerder als de pagoode waardigh
Syn, Welck op vrije partijen niet was
gestelt, waar onder is mijt getrocken
voor het meerder bedragen van 3070 1/2
dukt @ 16 Rl.ª ider — — — — / 2389. 14. 8
Dit rebat — — — — — — — — 2466. 8.—
Soo dat Sijn werk daar Vermijgt
word gemeditert — — — — / 66. 13. 8.

989. Is Sijn werk gemeditert voor 11880. ℔ ffers,
en daar van boven 3 1/2 p.ct. ℔: ondermaigt,
voor welck ondermaigt gestelt is ℔ 2979.—
in rebat — — — — — — — // 4095.—
Soo dat wanneer nogh meer gemeditert
worden voor — — — — — — ℔ 1566.—

990. Is in rebat post gemaackt, en aff gezz:
2100 ℔ ffers, waar voor d'// werk Sijn Vrou
partijen Vermeld sonder Zijn belast voor
3 1/2 p.ct. ℔: ondermaigt, dat maakt 3 p.ct. ℔
sal moeten negen, welke 2100 ℔ niet
wel gerekent Sijn, Synde dat maar
negen moet 1223 ℔, maar op als het
ongeval vande boven staande 1566. ℔
gemeldt word, worde sal diensvolgens Vermeerdert —.

200. In fol: 1695 word Sijn werk gemeditert voor
2 1/2 p.ct. ℔: courtagie — — — p.ª 51: 1/10
in nogh als voren — — — — // 16: 17/30
Dragestroot ... p.ª 67: 2/3

fo vant Journ:

De Transport pa 67: 2/3.

189. mogt voor de courtagie van
118059 ℔ ffyn 2½ p: C° = 6 ..... // 76: 19/20
Waaruyt ..... pa: 144. 9/20

De bij de gemaeckte contracten, waar op de ffyn gelevert is, wort Sij geen courtagie Gedongen.

Bij de boecken van 16 95/96.

119. Jude maand 7ber word Sijn werk: gecrediteert voor 34250 ℔ ffyn @ 11½ Europ: dukt Per cand: van 500 ℔ ..... f 6356. 9.—
De Per contract den 25: Junij
Gecoomte gerut:, is Cogen 11/8
dukt, off ..... // 5182.—.0
Soo dat Sijn werk. Bijdeboecken
Waarde gecrediteert is ..... f 174. 3. 0.

189. Wort wanneer gecred: 11250 ℔ ffyn, waar
onder gerekent is 3 p: C°: onderwicht
off ..... ℔. 337.—
Waarde maar verfyn moet ..... // 327:—
Sulx Waarde ..... ℔ 10:—

189. mogt voor 2651 ℔, Sijnde daar onder 3 p: C°:
onderwicht, off ..... ℔ 69:—
Waarde maar verfyn ..... // 67:—
Sulx Waarde gewerk ℔ 2:—

189. De boven gelegde 2651: ℔ Sijn gerekent
tot 11½ dukt: Per Pondy, en Per Contract
van die Cijt is 11: 1/8 dukaat

fo vant Journ:

Inde Recq. van Malpa hooy a° 1695.

44

144. Staat voor 196½ pagnijt getrock. f 876.1.10
Durkort ..... // 876.10:—
Waarbijgh gedebiteert ..... f —. 8. 6.

Ind' Rack van Crisna hooy a° 1696, en 1696.

189. word Sij gecredit: voor 3454 ℔ ffyn @
11½ Europiaanse dukt Pondy f. 510. 9.—
dat volgens contr: verfyn moet
@ 11½ dukt off ..... // 522. 10.—
Waarde gecrediteert f. 17. 19.—

119. word Sij gecrediteert voor 17500 ℔ ffyn @
11½ dukt: Per Pond:, waar voor nijt getrocken
is, soo wel qualijk gewerkt ... f 2737.—.—
Dat verfyn moet @ 11/8 dukt off ... // 2647. 12.—
, of Sulx Waarde gecrediteert f 89. 8.—

189. wort Sijnogh gecredit: voor 3680 ℔ @ 11½
Europ: dukt ..... f 559. 18. 9
wort: verfyn 11/8 @ ..... // 541. 12.—
Waarde gecrediteert f 18. 6. 9.

Dus dainig opgestelt en ondertekent bij d' Ed: Heer Hendrik Zwaarde Groot Commandeur in't Koninkrijk van Jaffanapatnan, mits gaders Commissaris te Cochin Mallabar Canara, en Wingurla &c: door mij;

Cochin den 20en Septr: 1697.

Heere Edele Mr. Hendrick
Zwaerdecroon, Commandeur
in 't Koninckrijck van Jaffanap;
mitsgaders Commissaris Ter
Kuste Mallabaer, Cannara,
en Wingurla &c.a. —

Edele Gebiedende Heer, —

Tenwijle het in de Negotiebocken, door de Wal van opwellingh te maken, en ouwe te wijden, waer door de pp.e: de Comp.e: te hoogh Interesse komt te staen; Soo salmen tot opvolgingh van dien d'eerste order, door het ouderschandt Pennonschrijven, dat de gemelde maniere bij de Negotie.e: gebruijckt, daer van d'oorsaecke is, mitsgaders ordre wijse, in hoe groote Convoyringh men daer door is genaeckt. —

De kooy: Van Malpar pooij sal hier tot een Voorbeeld dienen, Soo inmiddels met het Contract gemaeckt den 26.e: Junij 1696., ouwe Voor het uijtgaen, off vet.e: Bocomb.e: Van dat Jaer, te Lovenr, Cinnr, Colin 260. Cand.e: pepers, Sonder fiuringh off Voor uijt te Ladinghe

In mindringh Van dat Contract, staet vet.e: aug.e: 1696. bij de Negotiebocken Ingeschreven, door een — gekomen te Wijen. —

50: ℔: Pepers waer onder gemeldt is 1616. ℔ off 3: p.e C.e=
ondenicht, Voor het hanpen, à 11'8. Duyn.e: duckat het
Candijl Van 500: ℔ komt . . . Ducaten 1234. 8/. 7409: C.—
Den p.mo Septemb.r: desselven Jaers Sijnde
noch tot Verminderinghe Ingesz.:—

60: ℔: Waer onder is 1536: ℔: off 3: p.e C.e=
Voor het hanpen als voorn, mede de
11'8. duckat, maer dese partij is veel
gemindert, tot Ducaten, en nadenkend
Van duckat door 69. tot saemm.s, is die
reden tot 1249: door 60:, dewijle Jaer
Jaer bij de Boekhen, soo wel als de
duckat 6: gl.s, en daer Voor is uijtgetrocken:
1781: 1: 6: maer inhe sal Wallen.

het
250: ℔ Pepers die komt Jnage met Duckaten . . 1234. 8/. 7409: C.—

100250: ℔. Lepen door Groot Schaght met Ducat: 1234 7/8 f 7409: 5.—
Het regte getal der Ducaten, is
guld: die dese partij komt te —
voren, twelk voor een gedaan is, is
hier nae mede staet te gelijden,
Sijnde - - - - - - - - - - Ducaten, 1173 11/16 7042: 2.8.

100250: ℔: Lepen, door Malpen geleevert op
Sijn Contracht van 21 Caud:
off 19902: ℔ te weijnigh —
Nogh is de Malpa Sijn weerg: bij
de Corting. Cooplui, gecondeert
in 3: Schouwen Sijden voor. —

46265: ℔. Lepen, door hem tot Coij- ende
Calicoij Laigh geleevert, als —
16068: ℔. à 12½ duc: des 14 octob: 1695. „ 401 9/20 2408:14:—
19978: „ - - de - - des 14 januar 1696. „ 499 9/20 2996:14:—
10229: „ - - de - - des Laers meij 1696. „ 255 29/40 1534. 7.—
Sijnde te samen - - - - f 21391: 2.8.

Ende als men de Summa uijt de negotie
Cij contracten die voor de voorsz Caudo
pecken Sijn uijtgetrocken, men sal
Ervinden - - - - - - - - - -

poppe, door hem tot Coij- en Calicoijlaugh gelevert,
soo sal de Vernoemde nieuwe Cijnsen, dat die
Levrancier Effectiue is gebleven; off hoewel hij,
en yder van d'andere Coopluijden koopt gelevert,
off wat somma aen yder van hen in Batavia
is gegeven, den Coopman soo wel van dijn Ambeijt
en bemoeijinge, dat de Vergaderinge, soodra
eenigh verschil tusschen de Coopluijden onder
malkanderen, off met d'E: Comp.e ontstaet; niet
te regt sal connen vonderen, off uijtmaken,
wie gerechtigt is, en gelijck krijgt van welcke
qualiteijt ondinain d'E: Comp.e de Pleegt
te zijn, en het gewoel leijdt, dit alles wat voor
gesonnen, soo wel de Levrancier de Batavia
gebleven, en gehandelt moet, als hier voor is
aengewesen; Off dat men de Coopluijden, naer de
Levrancier den assignatie, off Wissel: tot
Lor W.e van Cochim voor Batavia heeft gegeven, bij
aldien de Batavia hier ten Pleede moet
gebleven.

Dit alles op gelijcke, en aengenaeme, voorwaerden,
voren door de gem.e d'E: Comp.e te hoogh in prijs
comt te staen, en met hoe groote verwaerlingh
daer omtrent is gehandelt, soo dat op koop, dat
inden d'Heer Gouv.r naer d'intentie sal voldaen
sijn, en inde d'Heer moogen verhoopen te
crijgen, ondertusschen, Ed.e gebiedende Heer,
Ed.e onderdanige, en gehoorsame dienaer
Wort gedateert t'Fort Grootenbuijs, tot
Cijpen dese, Cochim den laesten Septembr.
1697.

Accordeert.

Ingroenen.

t

48

Instructie voor den baas vande Wapenkamer, of Capitain des Armes, hoe hem int houden der boecken, als anders sal hebben te gedragen.

By den baas vande Wapen kamer, sal moeten gehouden werden, een boeck, of memoriaal, om daer in dagelijcx onder sijn datúm, aen te teekenen, al dat door hem ontfangen, verstrekt, off tot reparatie van't geweer, als anders aande smits, en kúijpers Winkel &.a nútgereijckt werd; Welcke aenteekening sal moeten geschieden bargo, met specificatie der gewichten, off dat het soude mogen wesen, nevens de naem, en qualiteijt, van die gene, daer van het ontfangen, off van búijten aengebracht sijnde, van waer, en mét wat schip, of vaertúijg het overgekomen is. En bij het verstrekte, sal moeten bleijken, op wiens order, en wat dagt d'ordonnantie is geteekent, mitsgaders den naem, en qualiteijt vanden ontfanger van dese selve; of wel met soo veel meerder specificatie, als inder tijd bevonden sal werden te behoren, om alle verdenking te geven, en alle búijsterheijt uijt den weg te nemen, 't welck úijt confronteeren tegen d'ordonnantien groot gemack sal bij-brengen, Insgelijcks sullen de behoefte die aande smits, en kúijpers Winkel, tot reparatie of tot maken van nieúwe benodigtheden Werden gegeven, behoorlijck moeten werden gespecificeert, met aenwijsinge, waer aen (en soo het wesen kan:) ook Waer toe dijn úijtgereijckt.

Te observeren, of wat het soude mogen sijn, dat voor de Wapen kamer van Batavia, of elders sterd aengebracht, sullen met daer toe hoorende, en d'ongelden daer op gevallen, door den hoofd administrateúr, schriftelijck worden opgegeven: Die dan oock sodanig sullen moeten uijtgetogen werden úijt gesetde memoriaal boeck, sonder eenige vermindeninge, sholonder jet te kort mogt komen, of te weijnig ontfangen sijn.

Maer, daer onder, off met een aparte poost sal moeten gesteld werden, wat datter te kort is; met aenwijsinge tot Wat kas, off hoeft, het genomen: of gewerckt, en de

v.

en de namen der afgebrokene, soo der een pas brieve ingevonden werd; soo mede het gene over, of meer der veerd bevonden. Welke zoft den baas vande Wapenkamer, door de gecommitteerde, soo'er eenige by den ontwang mogte syn geweest, niet kaar kandtekening dat hebbende laten voorstigen, en daar en boven ter secretarije verklaring van het te kont aan gebragte onder presentatie van eede laten beleggen.

Soo dra, als den baas vande Wapenkamer, ontwangen heeft uyt een Schip, of vaartuyg, het gene voor hem daer mede is overgebragt; Soosal hy moeten schriftelyk rapport doen aanden hoofd administrateur, van sodanige ontwang, en of'en over, of te kont is, onder verbintenis, dat by aldien hy dat kont te versuymen, en het te kort komende eerst opgeeft, naar dat de schepen, of vaartuyg vertrokken syn, en gevolgelijk de stukken over reeden, daar voor niet konde aangesproken werden: dat als dan, hy niet alleen daar voor aanspreekelyk sal wesen, maar aanstonds tot vermiste aand' Ed. Comp.e, door hem sal moten vergoed, en betaald worden, beloftenis sijn guarand, op Wien, en waar hy't gerade sal vinden.

Geen de minste verstrekking sal den baas vande Wapenkamer mogen doen, sonder bekoomlyk ordonnantie vand' Ed.ere Commandeur, of de gene, die onder hun het hoogste gesag mogt hebben; want alle d'afbetekeninge, die by syn boekjes sterke gevonden, daar van hy geen ordonnantie kan vertoonen, sullen niet validieren, maar die aan deren, sieder zugest., en bekoomlyk verantwoord moeten werden; De daaron sal hy alle maanden, of kont na verlopen der maand, moeten doen opmaken de pertinente specificatie, der klerijdgeeden, of wat het soude mogen wesen, die inde Wapenkamer, smits, en timmerlieden nimmer syn verarbeyd, tot het repareeren van geweeren &c. als ook maken van andere benodigtheden, en daar van d'afschrijving aand' E. heer Command.r verstrekken, welke opstelling door syn E. geteekend, en de afschrijving toegestaan synde, dan voor ordonnantie sal verstrecken. Verdagt moet den baas vande Wapenkamer wesen, dat dese specificatie soo omstandig werd geb.t, dat se met syn journaal sonder groote moeyten sal gecontroleerd konnen werden, dat anders nader aand veel fouten sal veroorsaken.

De verstrekking op heet.g van verdrenke maand gelden, die door den baas vande Wapenkamer, volgens ordonnantie, sal werden gedaan, daar voor sal hy degene, die ontwangen, in syn memoriaal boek, als het daar in genoteerd is, syn naam laten teekenen, en daar ten alle tijden de verstrekking mede te komen bewijsen; Insonder hy de verstuyn, het selve aanden soldij boek konden opbrengen, vertonende daar mesens d'ordonnantie op een verteend, waar op dan gem. soldij boek konden sal moeten notereen, dat sodanige man voor de geneelde &c. op de ordonnantie gespecificeerd, syn rook.t behoorlyk is betaft, of betaalt daar te werden, op dat, by aldien het mogte gebeuren, door nalatigheyt vand' een, of d'ander, sodanige betaling niet gestied, en den ontwangen vertrokken was, soude komen uytgevonden werden, by wiens verstuyn't selve was toegekomen, die als dan daar voor aanspreekelyk sal wesen, und' E. Comp.e buyten schade moeten houden.

Voor enige geweeren, of andere oorlogs behoeften verstorven worden, soosal den baas vande Wapenkamer, den stuurman van't schip, of schrijver van't vaartuyg, offwien hem, om't selve aff te laten, in een apart boekje dat hy daar toe konden kan, daar voor laten teekenen, om ten alle tijden te komen bewijsen, dat die behoorlen, by een syn afgegeven, mits dat se bestaan sullen mogen, te teykenen voor het getal der kassen, of kisten, soo deselve sodanig waren afgepakt, en daar niet by de stp. of gericht waren over gedrijft, want daar niet anders opgeleyd is, als die onbeschadigt over te brengen, hebbende voor den inhoud geen verantwoordinge.

De goederen, die verstorven werden, sullen soo dra, als se behoorlyk syn afgepakt, aanden hoofd administrateur daar hoorende moeten werden opgebragt, om daar uyt de factuuren te komen laten opmaken, dienende hier in mee opmerking te werk gegaan te werden, om alle abuysen voor te komen.

By aldien in dit gesegde boek, of memoriaal alles sodanig pertinent were aangeteekend, sal daar uyt, sonder in verwarring te geraken, den allen tijden konnen werden gefonneerd, een behoorlyk journaal en groot boek, by welk laatste uit kont mee te slyten, wat goederen

goederen onder Verantwoordinge vanden baas vande Wapenkamer syn ontfangen, of nidno gemaakt, mitsgaders wat verstorven, verbreeckt, of uytgedaen is, om daar door jaarelijx met reyning moghen te kommen ontfangen, wat dat er per resplant moet syn, dewelke dan ook tegen den opneem, sullen moeten werden gecontroleert, op dat blijken mag, wat over of te corte komt, waar mede na d'ordre vand' E. heeren Commandeurs, of die gene, die juder tyd tot gelag mogt worden, sal moeten gehandelt worden.

Ten opdat alles te verfoeten mogt wesen, soo sullen alle de goederen van waarde of yder belang int grootboek een aparte reeck. worde gegeven; om daar door de Vergulde snaphaanen vande fyne, en de fyne vande gemeene t'onderscheyden, soo ook de musquets, carbijnen, pistoolen, hantgeweyren, als andere, wat lettende, dat werde gebruyke die namen, waar mede de geweyren, en andere benodigtheden syn aangeteekent, om dat door tyt veranderen van deselve veel abuysen by gaan, en het een voor t'ander genomen, en afgeset. werd, tot verlies niet alle. met groote moeytenen, nader kand uyt te vinden, en te redres beeren &c.

De aangebragte, en verfoute goederen &c. sullen by het Journaal, en, en afgesz: moeten worden op den selven dag; als d'en en afschrijving, volgens de factuur, by de negotie boeken sal geschieden, schoon datse eenige dagen later, of vroeger ontfangen, of verstorven, en uyt memorie aal ingeset. syn; daarom sal den baas vande Wapenkamer moeten vernemen, by den kost administrateur, wat datum syn E. op de factuur gestelt heeft, en die in margine van syn memoriaal by den ontfang, of afschrijving, tot syn narigt noteren, het welk sonder vermaaring, vermits hier niet veel partyen, aangebragt of verstorven worden, sal kunnen worden gedaan.

Uyt het meergem: memoriaal boek sal den baas vande Wapenkamer, maandelijks samen hebben, wat aant guarnisoen is verbreekt, waar van geen betaling op reek. is gestelt, dog niet kont; maar met aanwijsingh aan wien die verbreekingen syn gedaan, op dat het te gemakkelijker met het memoriaal boek, of d'ordonnantie kan werden gecontroleert, om die daar na sodanigh op de

59

op de reek. gen. Onkosten van het Guarnisoen aff te schrijven, en aan den kost administrat. op te brengen.

Op deselve wijse sal sy moeten samen hebben een Journaal afgeschreven, en aan den kost Administrat. opgebragt te worden, alle tgene en aandelijks, op ordinaire kosten van fortificatie, extraordinaire Onkosten, Schenkagie, off wat last reeck. het sonde mogen wesen, moet worden afgeschreven.

Alle de geweyren, die de reek. aan begraan syn, of daar wijsing aan te reparatyen valt, en ontfangen werde van militairen die overleden syn, off vertrocken, waar voor geen andere in plaats worden gegeven; sullen op syn boeckelijke reeck. in faveur vande reeck. van voorjarige Ongelden, en kosten ingeschreven worden.

De geweyren, die men met reyning moyte kan repareeren, sullen niet mogen vernielt, of vernielt worden, niet of, of tegest. maar tot een legen t'anden overgegeven moeten worden, dat te verstaan van snaphaan tegen een snaphaan, een musquet voor een musquet; maar by aldien inde Wapen kamer een musquet werd gebragt, om een snaphaan inderplaats te hebben; soo mogt men tot dien behoorlijk ine, en t'anden weder afschrijven, op de reek. van voorjarige onkosten &c. soo het geweir, dat inde plaats gegeven werd, minder in geld bedraagt; maar op reek. van Onkosten van het Guarnisoen, soo dat het meeste bedraagt.

De geweiren, die inde Wapenkamer worden ontfangen waar aan nog iets gort is, 't sy een slot, of de loop, of yets anders, daar voor sal een memo te formeeren reeck. van Onbequame geweiren gedebiteert, en de reeck. die het vijgentlijkste daar toe is, gecrediteert moeten worden, sonder geld som.

Als de onbequame geweiren vernaakt worden, sal de reek. boven gen., verder gecrediteert voor t'gene van d'geweiren daar toe is gebruykt, als de loop, slot, off wat het sonde mogen wesen, tegen d'ordinaire prijs, en door een eijnde van het jaar dese reeck. in geld sal overloopen, dat als dan op de reek: van ongelden van het guarnisoen sal moeten worden verdeelt, waar door dien kosten sullen komen te verminderen.

D'onkosten vant guarnisoen sullen moeten dragen alle de geweiren, die g'ondommt worden daan aan te vijle hebben, soose niet op reek. worden belast, mede alle reparatien.

Maar

Maar de geweeren die verstrekt worden, aande Vaartúygen by deselve Stádt te leeren, alsó 't jagt de jagers Kn. om daar op gebruykt, en inder tyd Weder overgedaen te werden, daar voor dat sodanig jagt, of dat Vaartúyg het sonde moeten wesen, by de boeken vande Wapenkamer reeckq. Werde gedr. wort, om deselve daar op te blasen, en Voort te laten loopen, Wel lettende, dat alsser yets van dat jagt, of eenig ander Vaartúyg te rúg gebracht word, dat d'Inn, en afbrekinghe behoorlyk werde gedaen.

Alle de gereedschappen, die aande ambachts túygen verstrekt worden, sullen niet op heeft. van diverse beroepen onder verscheyde opsienders gebracht; maar ten eersten op de reeckq: van onkosten moeten worden afgesz:; uytgesondert groote stúkken, als. Donnerbraken, ambeelden, Kandt, en bankschroeven, of sodanige, die in huysen tyd niet verseyt, ten, maar veele jaren konnen Werden gebruykt, die daar, om by haar Vostanden sullen moeten voortloopen, soo te inde Smits Winkel, of elders onder sijn Verantwoordinge blyve; maar als dese uytreyking gedaen aanden equipa, giemr. den opsienden der fortificatie materialen, of de Constapel, sullen die haar ten laesten moeten gebracht, en by haar ook ingesz:, en Verantwoord werden, blyvende voorts den baas daarbevolen gelde sorge te dragen, dat de beleijde gereedschappen als. boomen, saagen, dissels, bylels, en anders door het ambachts volck onder haar staande, niet onbehoorlyk Werden gehandelt, en nodeloos ten ondruyk gemaakt; maar hier onder word niet verstaen de gereedsz:, die aande Schepe timmerlúyden Kn. in afkorting van Verdrende maandgelden Werden úytgedeylt, maar voor haar reeckq: volgens úsantie sal moeten worden betaelt.

Alle sodanige gemaakte goederen als, bandeliers, draagbanden, en wat het sonde mogen Wesen, Sullen maandelyx Werdz, gedebiteert aan sodanige goederen, als daar toe sijn verbruyckt.

Soo der verstrekking gedaan word aan yeng opsienders die administratie, of verantwoording heeft, als den equipagiemr. d'opsienden der fortificatie Werken, de materialen, de Constapel, of anders van eenige goederen, die waarwaardig sijn, dat se Werden Verantwoord; desulke sal sy haar ten laste brengen, om door haar weder verantwoord te Werden, Ten op dat sy selve ondertelyk in sijn Werk mag gaen, sal den baas vande

Vande Wapenkamer, een apart boekje houden sonden, (stellende het egter onder de behoorlyke datúm uit memoriaal;) en daar doen een reeckq: in geven, om daar op aan te teekenen, wat sy op sodanige wyse, aan haar verstrekt, Wolde reeckq: alle 6. maanden opgemaakt, en aan haar word werden overgegeven, om by haar beheert, soo se geen verstrek daar in bevinden, te komen werden ingeschreven, anders moet sulke verstrek ten eersten genemedeert, en waar dat, dat gesmeden, gelyke reeckq. of een korte samenhebbing daar van aanden hoofd administrateur belandigd Werden, op dat se alle 6 maanden gaan mogen.

De gesz:de reeckq. sullen moeten gemaakt Werden

Equipagie goederen onder Verantwording van
Pieter Croes.

D'Artillerij onder verantwording van

Fortificatie Materialen onder verantwoording Van

Maar de Schietgeweeren, die ten eersten tot reet. of anderwerke verbruyckt werden, sullen niet nodig wesen, sodanig den outhaanger ten laesten te brengen.

De passerende Schepen, of de gene, die hier uit te Kuyskoken, kennelyk se op de reede leggen, selfs úyt de wapenkamer gemeldt, soo sonde deselve uit boven gesz:de boekje mede reeckq. komen werden gegeven, om daar uyt tegen haar merck, aanden hoofd administrateur op te brengen, waar se hebben genoten, dat dan op een reeckq. gemaand Equipagie van Schepen sal moeten afgeschreven werden.

Alle ordonnantie op de baas vande Wapenkamer sullen by een moeten gemaakt, of ten minsten nagesien Werden, of 'er sodanige gereede, of gereedschappen sijn, als daar op sijn gestelt, mede offer de regte naam gegeven sijn, waar voor sy al'eer die aand' Heer Commandeur Verstoond, en sijn ond:te de Verstrekking Versogt word, sal moeten beekenen, dat de Verstrekking soude konnen geschieden, waar door Verandering vande naam der goederen, die een yder niet Wan wel bekend sijn, en tot stellen op de ordonnantie

van

van jets dat naderland bevonden word daar niet to-
voren, en Waar van men dan te gebruijk heeft, het
een oft het ander na Sinnelijkheijt te verstreecken. Wer
de Veel abúysen bedaan; Dit daarom word het laatste
verboden, Sullende sijn Edts alle gene op d' ondernantie
staat mogen afgeven, noch deselve vermeerderen, en soo sij
daar begeerte komt te doen, sulke verstreeking sal geen
uit valideeren.

Alle tot voren staande, sal den baas vande, schepen kamer,
off de bovenhúijden van deselve tot naricht komen dienen, y
maar dewijl dese instructie niet gelesen is, voor yman
die bovenhouden geheel onbekend, of die geheel niet weet
noch daar omtrent, indien deselve dienst doen: dient ge
daan; soo sal bevonden worden, dat die verstrekte
voorvallen sig súllen opdoen, waar van niet en is gespro
ken, daar sij sig dan sal moeten schikken naar de
meeste dijgenschap der saake, en het gebruijk; Dog soo
sij sig selfs verleegen vond; en meerder instructie
vond deese opgestelde instructie van noden had; alsdan
dan sal sij daar over met den E. Coop. Administra-
teur moeten spreeken, en sijn order opvologen.

Aldus alsoo opgestelt ter order van
Ed.te Edele Heer Hendrik Zwaarde
cioon, Commandeur int Koninckrijck
van Jaffanapatnam, mitsgaders
Commissaris ter kuste Mallabaar,
Canara, en Vingurla Ed.te Voor mij-

Cochim den 9.e October
Anno 1697

Gerrit Huijs